CONSILIUL SECURITATII STATULUI
DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÎNT

UN A
A

73138
D 001467

FBI

POVESTEȘTE

236
D1467

CONSILIUL SECURITĂȚII STATULUI
DIRECȚIA ÎNVĂȚĂMÎNT

Pentru uz intern

UN AGENT AL F. B. I. POVESTEȘTE

Seria 0906

1969

Traducere executată de:
lt. mai. CONSTANTIN SĂPĂTORU
lt. IOAN ROTAR

DIN PARTEA REDACȚIEI

Capacitatea de a evita capcanele întinse și de a descoperi prompt, fără a da greș, pe agenții serviciilor de contraspionaj constituie o condiție de bază pentru executarea cu succes a misiunilor informative, mai ales dacă se ține seama că, în general, serviciile de contraspionaj cunosc datele, locurile și categoriile de oameni care prezintă interes pentru adversar și, pe această bază, elaborează măsuri complexe de apărare.

O atenție deosebită se acordă măsurilor de identificare și neutralizare a spionilor cît mai devreme posibil, înainte ca aceștia să pătrundă în obiectivele vizate pentru a-și îndeplini misiunile.

In lucrarea de față este vorba tocmai despre o astfel de acțiune.

John Huminik, agent al F.B.I., a fost plasat cu multă abilitate în calea unor lucrători ai serviciului de informații sovietic care acționau în S.U.A. sub acoperire diplomatică și care încercau să intre în posesia unor informații referitoare la industria de război și programul american de cucerire a spațiului cosmic. Prin folosirea corespunzătoare a acestui agent și întreprinderea altor măsuri, F.B.I.-ul a reușit să con-

tracareze acțiunile lucrătorilor de informații sovietici, să-i dezinformeze în mod sistematic și, în cele din urmă, să-i demaște.

În această lucrare sînt prezentate selecțiuni din relatările lui John Huminik referitoare la activitatea pe care a desfășurat-o împotriva lucrătorilor de informații sovietici și în care el subliniază cu precădere modul de acțiune a acestora, precum și comportarea sa în diferite situații.

Despre felul cum a fost instruit nu amintește decît rareori, și atunci se referă la aspecte neesențiale. Subliniază însă frecvent că ar fi fost bine pregătit, că legăturile cu el ar fi fost bine organizate de F.B.I., că lucrătorii F.B.I. au lucrat cu multă perspicacitate și că, în relațiile cu el, s-au comportat ca niște adevărați gentlemeni. Prin astfel de aprecieri, el încearcă să evidențieze superioritatea modului de acțiune a agenților F.B.I. în comparație cu cel al lucrătorilor de informații sovietici. Cu toate acestea, în anumite momente, John Huminik nu ezită să facă aprecieri elogioase la adresa lucrătorilor de informații sovietici, asupra tenacității cu care aceștia acționau ca să-și atingă telurile.

În ansamblul lor, relatările lui John Huminik ridică în fața cititorului probleme interesante, care permit desprinderea unor concluzii utile.

Un prim aspect pe care îl ridică cartea se referă la alegerea de către F.B.I. a lui John Huminik. Din cuprinsul ei rezultă că acesta ar fi fost de origine rus, om de știință care efectua cercetări în industria de război americană, și că avea foarte multe relații în rîndul oamenilor de știință și al armatei. Pe deasupra, mai avea o firmă nerentabilă pe care el se străduia din răsputeri s-o scoată din impas, solicitînd cu insistență încheierea unor contracte comerciale avantajoase.

Ce este adevărat și ce nu din toate acestea e greu de spus! Cert este însă faptul că Huminik apare ca un om pretabil la recrutare și capabil să furnizeze informațiile căutate de sovietici. Deși el pretinde că a intrat în legătură cu F.B.I. numai după ce a fost contactat de lucrătorii de informații sovietici, din relatarea faptelor reiese că a acționat ca agent în-

struit cu mult înainte. Edificatoare în acest sens sînt, spre exemplu, și vizitele făcute de el la ambasada sovietică sub anumite pretexte plauzibile.

Calitățile personale și instruirea adecvată l-au ajutat pe Huminik să adopte o conduită cît mai firească în relațiile sale cu lucrătorii de informații sovietici, determinîndu-i pe aceștia să creadă că era într-adevăr omul potrivit pentru acțiunile lor. Trebuie remarcat în acest sens faptul că, ori de cîte ori lucrătorii de informații sovietici atingeau punctele vulnerabile ale situației lui Huminik, el punea capăt discuțiilor, reproșîndu-le că problemele asupra cărora ei insistau nu aveau legătură cu intenția lui de a încheia contracte comerciale și amenințîndu-i că, dacă vor continua să-i mai pună asemenea întrebări, va refuza să mai aibă relații cu ei. Deci, se poate afirma că, în cazul de față, F.B.I.-ul a menținut inițiativa și în cele mai dificile momente, datorită instruirii corespunzătoare a lui Huminik, fapt ce i-a conferit acestuia naturalețe și siguranță în comportare.

Cu ocazia instruirii s-a ținut seama de eventualitatea ca serviciul de informații sovietic să afle că Huminik era agent al F.B.I. În consecință, acesta a primit instrucțiuni precise asupra modului de acțiune într-o astfel de situație. Dar, pentru a se reduce totuși la minimum posibilitatea aflării adevărului de către sovietici, s-a acționat cu multă precauție, acordîndu-se o atenție deosebită conspirării legăturii lui Huminik cu F.B.I. și filajului care se executa pe timpul întîlnirilor lui Huminik cu lucrătorii de informații sovietici.

În această acțiune F.B.I.-ul a dat dovadă de foarte multă siguranță, contracarînd cu răbdare și calm acțiunile lucrătorilor de informații sovietici și documentînd activitatea lor în mod temeinic. La demascarea lui Revin, principalul lucrător de informații sovietic, s-a trecut numai atunci cînd acesta devenise foarte periculos. De reținut este și modul în care F.B.I.-ul l-a dezinformat pe Revin, furnizîndu-i „materiale informative" bine concepute de către specialiști din domeniul respectiv de activitate.

Nu este lipsită de interes nici „reflecția" lui Huminik în legătură cu eventuala determinare a lui Revin ca să-și trădeze țara. Această „reflecție" oglindește probabil intenția F.B.I.-ului de a studia și a încerca recrutarea lui Revin.

*

Evidențierea acestor aspecte nu epuizează, desigur, concluziile și învățămintele pe care cititorii le pot trage în urma lecturii. Totodată, pentru a ajunge la concluzii corecte, în deplină concordanță cu realitatea, cititorii nu trebuie să uite nici o clipă că această carte a fost scrisă de un om ce se situează pe poziții anticomuniste și care, în consecință, prezintă în mod apologetic activitatea sa și a F.B.I.-ului. De aceea, este necesar ca toate aspectele din cuprinsul lucrării să fie privite în mod critic și cu discernământ.

PIESA A FOST PUSĂ ÎN SCENĂ

Totul a început la Washington, unde m-am născut în iunie 1935, și unde am crescut alături de un frate mai mic și două surori. Tata a fost instrumentist în orchestra marinei militare americane. Eram încă un copil firav cînd m-am îmbolnăvit de astmă cronică, fiind nevoit să întrerup școala cîteva luni de zile. După ce am învățat să citesc, la vîrsta de 7 ani, cărțile au devenit una din marile mele pasiuni. Mergeam des la biblioteca publică și rămîneam acolo ore în șir. Cînd plecam, duceam în brațe atîtea cărți cîte puteam lua cu mine, iar peste cîteva zile mă întorceam să iau altele. Cel mai mult îmi plăceau povestirile științifico-fantastice și despre animale.

Viața de cercetaș a fost una din plăcerile copilăriei mele, fiind un înfocat membru atît al Club Scout-ului (cercetașii cei mici) cît și al Boy Scout-ului (băieții cercetași), devenind ajutorul șefului „bătrînei" trupe. Am strîns un mare număr de băieți cercetași și exploratori cu care am parcurs munții Blue Ridge din Virginia. Mai tîrziu, mecanica auto a devenit o altă preocupare plăcută pentru mine.

Școala am făcut-o la Washington. O parte din tinerețe mi-am petrecut-o în magazine, iar în anii în care urmam gimnaziul, vindeam ziare și reviste. În ciuda faptului că am intrat de timpuriu în „afaceri", aveam diverse ocupații în cadrul școlii : cîntam în orchestra elevilor, alergam în echipa

de atletism și, în general, mă bucuram de viață. Am continuat să citesc din răsputeri. Revistele științifice, psihologia, medicina, metalurgia și poveștile adevărate de spionaj îmi luau tot timpul liber. Mai tîrziu, interesul mi-a fost atras de cercetările din domeniul metalurgiei și al sudurii metalelor. Biblioteca Congresului a fost locul unde mi-am continuat studiile în aceste două domenii, întrucît aici găseam cărți de specialitate mai numeroase decît în orice alt loc. La bibliotecă am frunzărit și studiat o serie de cărți tehnice de autori nemți care mă interesau și din ele am preluat multe idei.

După absolvire, în 1953, am fost luat în armată, la aviație, unde am făcut 7 luni de serviciu activ la baza Forțelor Aeriene din Chanute, Illinois. În timp ce mă aflam acolo am urmat o școală de sudură. M-am calificat ca sudor, terminînd primul din clasă. Pe acest considerent am obținut dreptul să urmez cursuri militare prin corespondență în domeniul metalurgiei și al materialelor de construcție folosite în aviație.

În noiembrie 1954, am obținut o slujbă la Melpar, una dintre firmele în plină dezvoltare din suburbia Falls Church. Am continuat să studiez metalurgia la Institutul tehnic Columbia, urmînd cursurile serale. Am citit tot materialul din care puteam procura date despre metale și am fost primit ca membru al Societății americane de metalurgie și al Societății americane de sudura metalelor. În ultimii ani am devenit președinte al filialelor din Washington ale celor două societăți. Se înțelege că am citit toate publicațiile editate sub auspiciile societăților din care făceam parte și am participat la toate ședințele organizate lunar de ele. În ciuda faptului că nu aveam o diplomă universitară, Melpar m-a promovat curînd în postul de expert în probleme de sudură și apoi, în metalurgie. Datorită faptului că posedam cunoștințe temeinice despre metalurgie și metale am reușit să rezolv multe probleme într-un timp record.

În septembrie 1955, m-am însurat cu Alice. În februarie 1958 s-a născut Yvonne. Sheldon a venit pe lume în cursul anului 1959, iar Valerie în anul următor. În martie 1966 s-a născut Burton, cel de-al patrulea copil al nostru.

John Huminik în fața Ambasadei U.R.S.S. din Washington

Intre timp, lucram pentru aviația militară. După 5 ani de serviciu în cadrul acesteia, am cerut să fiu numit într-o comisie specială și avansat sublocotenent în Corpul chimic al armatei dar, spre dezamăgirea mea, comisia respectivă s-a desființat.

Totuși, după un an de studii neîntrerupte am susținut examene la chimie, biologie și materiale radioactive, examene pe care le-am trecut cu succes. La 27 septembrie 1960 am fost avansat locotenent și numit în cel de-al 2213-lea corp chimic.

După un an de la nașterea lui Sheldon am părăsit Melpar-ul pentru un post de vicepreședinte la Value Engineering Company, rămînînd la această firmă pînă cînd mi-am înființat, în aprilie 1963, propria mea corporație chimică — Chemprox.

*

Aventura mea neprevăzută și periculoasă în lumea spionajului a început într-o după-amiază de toamnă tîrzie, în anul 1960. Vărul meu, împreună cu toată familia sa, a stat cîteva zile la mine. Una din fetele lui și-a exprimat dorința să vadă ambasada sovietică, deoarece învăța despre U.R.S.S. la școală. Trecusem de sute de ori pe lîngă clădirea ambasadei sovietice, dar niciodată nu mă gîndisem să intru să văd cum arată pe dinăuntru.

In inima Washington-ului, pe o stradă din cele mai aglomerate din zona financiară a orașului, îngropată în rădăcini groase de iederă, se află o clădire cenușie. In această clădire se găsește sediul ambasadei sovietice din S.U.A.

Obiectiv principal al demonstranților anticomuniști, ambasada este protejată de o lege care stabilește că grupurile ostile și manifestanții nu se pot apropia la mai mult de 200 de metri de clădire. Această reglementare specială rezultă dintr-o necesitate: refugiații din țările blocului comunist, precum și alte categorii de excentrici postează pichete în fața a o serie de clădiri oficiale și magazine aflate lîngă ambasadă. Totuși, nu toți respectă legea celor 200 de metri și poli-

ția din Washington poate fi adesea văzută fugărindu-i pe cei care au încălcat legea.

In ziua în care am vizitat ambasada sovietică, pe aleea circulară pe care încap doar două automobile se vedea un Cadillac negru purtînd numărul C.D. D.P.L. Mașina aparținea ambasadorului Anatoli F. Dobrinin. Un alt automobil care putea fi, de asemenea, văzut în fața sumbrului edificiu era un Buick negru folosit, de obicei, de Alexandr J. Zinciuk, însărcinatul cu afaceri care își petrecea timpul mai mult la Departamentul de Stat, explicînd acțiunile diplomaților ruși care sînt tot mai des demascate de F.B.I. ca infracțiuni avînd atingere cu securitatea Statelor Unite.

Strada din fața clădirii este ocupată de automobile, în majoritate marca Volkswagen, cu număr D.P.L., aparținînd personalului ambasadei. Aproximativ 78 diplomați sovietici lucrează în afara ambasadei, în cadrul diferitelor organe ca: Secția consulară, Secretari comerciali, Secretariatul de presă, Direcția de informații, Direcția culturală, Secția pentru agricultură, Direcția științifică, Biroul atașaților militari, Biroul atașaților aerului și navali.

Diplomații sovietici sînt însoțiți în Statele Unite de soții și copiii care n-au vîrsta majoratului. Familiile rusești sînt puțin numeroase. Sînt rare cazurile în care într-o familie sînt mai mult de doi copii (în U.R.S.S. avorturile sînt permise prin lege). Copiii care au depășit vîrsta de 12 ani sînt trimiși să studieze în școlile și universitățile din Moscova, Leningrad, Harkov, Odesa, Kazan, Saratov, Tomsk, Kiev, Sverdlovsk, Tbilisi, Alma-Ata, Taşkent, Minsk, Gorki și Vladivostok.

Cu toate că este situată la mai puțin de cinci străzi de Casa Albă, în comparație cu alte ambasade, ambasada sovietică nu este plasată într-o clădire bună.

Majoritatea ambasadelor sînt instalate în clădiri maiestuoase, asemănătoare celor de pe Massachusetts Avenue. Sovieticii cer de mulți ani să li se dea o clădire mai impozantă și acum un an erau pe punctul de a-și atinge scopul, dar sediul oficial din Washington al Kremlinului a rămas tot pe strada 16. Cînd am condus pe verii mei spre această clădire

era o zi rece și bătea vîntul. Am deschis porțile grele de la intrare și am luat-o pe o alee care ducea spre biroul de informații.

Aici, o rusoaică de vreo 40 de ani ne-a întîmpinat cu neîncredere:

— Ei?

— Vrem să știm dacă e voie să vizităm ambasada, m-am interesat eu.

Imediat, de după un copac, și-a făcut apariția un om de vreo 40 de ani și a spus în rusește, morocănos: „O să am eu grijă de ei". Ghidul nostru s-a prezentat ca fiind Alexandr N. Izvekov, inginer economist. Mic de statură și bine legat, dădea impresia de forță dar, în general, era o prezență plăcută. Era îmbrăcat într-un costum făcut după moda americană și avea în mod vădit o comportare militărească. Cu toate că se recomandase că e inginer economist, îmi făcea impresia că este sau a fost ofițer.

Mica mea companie a fost foarte atentă la explicații, deoarece toți se trăgeau din ruși. Eu însumi sînt fiul unui rus adevărat (tatăl meu s-a născut la Veliki Unaciki, lîngă Kiev, și a venit în America în 1913, pe cînd avea 2 ani. Mama era născută la Chicago din părinți ruși, care emigraseră din Grodno, un orășel din estul Rusiei).

Ghidul nostru ne-a condus pe niște trepte impresionante, acoperite cu covoare roșii, spre una din marile încăperi decorate în stilul popular rusesc de la începutul secolului. In sala de recepții nu era nimic, cu excepția unui pian și a draperiilor grele care acopereau ferestrele.

Îndeplinindu-și cît se poate de serios sarcina de ghid improvizat, domnul Izvekov ne-a prezentat pe scurt istoricul clădirii. „Acest edificiu a fost una din casele lui George Puliman, ne-a spus el, inventatorul vagoanelor de dormit. Țara noastră l-a achiziționat în 1914".

Văzînd interesul manifestat de noi pentru fotografiile din holul de la etajul I, el ne-a explicat că „fotografiile reprezintă aspecte de la Congresul P.C.U.S. care are loc în momentul de față la Moscova".

Am vrut să știu ce se află în încăperile de la celelalte etaje, iar el a precizat că acolo este biroul ambasadorului și cîteva birouri de lucru.

(Mai tîrziu, peste ani de zile, am aflat că birourile experților în spionaj se găseau răspîndite în toată clădirea. O încăpere conținea echipament de ascultare, magnetofoane și alte materiale tehnice. La parter se afla o cameră obscură pentru prelucrarea materialului fotografic, un cabinet medical, o încăpere pentru păstrarea cadourilor și o cameră pentru ședințe secrete.)

După cîteva luni, am vizitat din nou ambasada sovietică, de data asta cu ocazia unei cereri primite de filiala din Washington a Societății americane de metalurgie de la un oarecare dr. Serghei N. Stupar, consilier științific, în vederea primirii lui ca membru al societății. Cererea a provocat multe discuții asupra faptului dacă să-i primim sau nu pe ruși în societățile noastre științifice. S-a hotărît să se ceară sfatul F.B.I.-ului asupra legalității primirii străinilor într-o societate științifică.

F.B.I.-ul ne-a spus să facem ce credem noi că-i mai bine.

După o consultare a membrilor S.A.M., s-a hotărît primirea dr. Stupar ca membru al societății. Stupar era metalurgist și acordîndu-i calitatea de membru S.A.M. s-a considerat că vom putea afla unele date despre industria metalurgică din Rusia, însă cuvîntul de ordine era ca toți membrii societății să fie foarte atenți și să nu discute despre cercetările din domeniul apărării în prezența dr. Stupar.

Imediat ce a fost primit ca membru al S.A.M., dr. Stupar a și participat la o ședință de lucru a societății. Venise însoțit tocmai de Alexandr Izvekov. Cînd ni s-au întîlnit privirile, amîndoi ne-am dat seama că ne mai văzusem undeva. El mă privea din ce în ce mai bănuitor și era în mod vădit contrariat de această împrejurare neașteptată. Chipul său mi se întipărise în memorie și imediat mi-am reamintit cine era.

— Pe dumneavoastră vă cunosc! Ne-am cunoscut la ambasada sovietică cu cîteva luni în urmă, cînd ați avut amabilitatea să-mi fiți, atît mie cît și însoțitorilor mei, ghid în timpul acelei frumoase vizite.

Datorită acestei primiri prietenești, Izvekov s-a liniștit și am început o discuție vie, care a durat mai bine de o jumătate de oră. Izvekov și-a reamintit că de fapt sînt rus, că avem același sînge, conversația evoluînd rapid de la cum e vremea la Moscova, la apărarea civilă și la întrebări amicale despre alți membri ai S.A.M.

Vorbind cu un pronunțat accent străin, rusul m-a întrebat dacă vizitasem vreodată Uniunea Sovietică.

— Probabil că aveți rude acolo, a insinuat el.

— Nu, n-am nici o rudă în Rusia, dar sper că într-o zi voi vizita țara voastră. Cum găsiți Statele Unite?

— Domnule Huminik, cred că țara dumneavoastră e minunată! Sînt atîtea lucruri interesante aici. Această clădire este foarte frumoasă și majoritatea clădirilor pe care le-am văzut sînt demne de admirat. (Mai tîrziu am aflat că lui Izvekov îi plăcea cu adevărat viața din S.U.A. Era un om ahtiat după mîncare gustoasă, băutură bună, femei frumoase și multe altele. Izvekov s-a obișnuit mult cu viața din America, cu toate că cei mai mulți dintre rușii pe care i-am cunoscut în activitatea mea de contraspionaj păreau că tînjesc după viața din Rusia. Eu niciodată nu l-am auzit pe Izvekov zicînd că vrea să se întoarcă acasă.)

Fiind interesat în problemele apărării civile, am reluat discuția pe această temă:

— Domnule Izvekov, am înțeles că problemele apărării civile sînt la ordinea zilei. Aveți, țara dumneavoastră vreau să spun, un program de pregătire în acest sens?

— Nu, a replicat el scurt. Nu avem un astfel de program. (Minte, îmi ziceam în gînd. Pe cînd eram în armată mi s-a spus că fiecare cetățean sovietic este pregătit în acest sens.) Am zis cu voce tare:

— Domnule Izvekov, credeți că nu au fost făcute nici un fel de provizii de medicamente, cereale și hrană pentru un caz deosebit?

Am vrut să știu ce se află în încăperile de la celelalte etaje, iar el a precizat că acolo este biroul ambasadorului și câteva birouri de lucru.

(Mai tîrziu, peste ani de zile, am aflat că birourile experților în spionaj se găseau răspîndite în toată clădirea. O încăpere conținea echipament de ascultare, magnetofoane și alte materiale tehnice. La parter se afla o cameră obscură pentru prelucrarea materialului fotografic, un cabinet medical, o încăpere pentru păstrarea cadourilor și o cameră pentru ședințe secrete.)

După cîteva luni, am vizitat din nou ambasada sovietică, de data asta cu ocazia unei cereri primite de filiala din Washington a Societății americane de metalurgie de la un oarecare dr. Serghei N. Stupar, consilier științific, în vederea primirii lui ca membru al societății. Cererea a provocat multe discuții asupra faptului dacă să-i primim sau nu pe ruși în societățile noastre științifice. S-a hotărît să se ceară sfatul F.B.I.-ului asupra legalității primirii străinilor într-o societate științifică.

F.B.I.-ul ne-a spus să facem ce credem noi că-i mai bine.

După o consultare a membrilor S.A.M., s-a hotărît primirea dr. Stupar ca membru al societății. Stupar era metalurgist și acordîndu-i calitatea de membru S.A.M. s-a considerat că vom putea afla unele date despre industria metalurgică din Rusia, însă cuvîntul de ordine era ca toți membrii societății să fie foarte atenți și să nu discute despre cercetările din domeniul apărării în prezența dr. Stupar.

Imediat ce a fost primit ca membru al S.A.M., dr. Stupar a și participat la o ședință de lucru a societății. Venise însoțit tocmai de Alexandr Izvekov. Cînd ni s-au întîlnit privirile, amîndoi ne-am dat seama că ne mai văzusem undeva. El mă privea din ce în ce mai bănuitor și era în mod vădit contrariat de această împrejurare neașteptată. Chipul său mi se întipărise în memorie și imediat mi-am reamintit cine era.

— Pe dumneavoastră vă cunosc! Ne-am cunoscut la ambasada sovietică cu cîteva luni în urmă, cînd ați avut amabilitatea să-mi fiți, atît mie cît și însoțitorilor mei, ghid în timpul acelei frumoase vizite.

Datorită acestei primiri prietenești, Izvekov s-a liniștit și am început o discuție vie, care a durat mai bine de o jumătate de oră. Izvekov și-a reamintit că de fapt sînt rus, că avem același sînge, conversația evoluînd rapid de la cum e vremea la Moscova, la apărarea civilă și la întrebări amicale despre alți membri ai S.A.M.

Vorbind cu un pronunțat accent străin, rusul m-a întrebat dacă vizitasem vreodată Uniunea Sovietică.

— Probabil că aveți rude acolo, a insinuat el.

— Nu, n-am nici o rudă în Rusia, dar sper că într-o zi voi vizita țara voastră. Cum găsiți Statele Unite?

— Domnule Huminik, cred că țara dumneavoastră e minunată! Sînt atîtea lucruri interesante aici. Această clădire este foarte frumoasă și majoritatea clădirilor pe care le-am văzut sînt demne de admirat. (Mai tîrziu am aflat că lui Izvekov îi plăcea cu adevărat viața din S.U.A. Era un om ahtiat după mîncare gustoasă, băutură bună, femei frumoase și multe altele. Izvekov s-a obișnuit mult cu viața din America, cu toate că cei mai mulți dintre rușii pe care i-am cunoscut în activitatea mea de contraspionaj păreau că tînjesc după viața din Rusia. Eu niciodată nu l-am auzit pe Izvekov zicînd că vrea să se întoarcă acasă.)

Fiind interesat în problemele apărării civile, am reluat discuția pe această temă:

— Domnule Izvekov, am înțeles că problemele apărării civile sînt la ordinea zilei. Aveți, țara dumneavoastră vreau să spun, un program de pregătire în acest sens?

— Nu, a replicat el scurt. Nu avem un astfel de program. (Minte, îmi ziceam în gînd. Pe cînd eram în armată mi s-a spus că fiecare cetățean sovietic este pregătit în acest sens.) Am zis cu voce tare:

— Domnule Izvekov, credeți că nu au fost făcute nici un fel de provizii de medicamente, cereale și hrană pentru un caz deosebit?

[illegible] un metrou [illegible] rupt de dr. Stupar, care a apărut deodată lin[illegible] colț al sălii de ședințe.

Căutînd pe ocolite să-mi distragă atenția de [illegible] biect delicat, Stupar a reluat fraza despre metrou.

— Da, domnule Huminik, trebuie să veniți să vedeți metroul. De fapt, sînt sigur că o să aveți posibilitatea [illegible] Rusia!

[illegible]

dorinței lor. [illegible] prezent, conform [illegible]

[illegible] reușind să cunosc destul de bine pe [illegible] Avea vreo [illegible]

[illegible]

talurgist.)

[illegible] a. Indrăgea viața din orașul în care s-a năs-

[illegible] Dr. Stupar [illegible] în S.U.A. [illegible] Institutul [illegible] din Moscova.

In timpul ședințelor S.A.M. am observat că atît dr. Stupar cît și Alexandr Izvekov nu numai că erau foarte inteligenți, dar lucrau mult și bine împreună. In timpul unei conferințe din toamna anului 1963, care avea loc într-o mare sală a Asociației americane a femeilor, Izvekov s-a așezat de o parte a mea, iar dr. Stupar de cealaltă și au început să mă întrebe de unele probleme mai personale. Toate întrebările se învîrteau în jurul educației mele. Cred că Izvekov avea la el un magnetofon. Probabil că voiau să asculte banda la ambasada ca să-și dea seama cum am reacționat la întrebările puse de ei.

Era foarte clar la ce se gîndeau. Hotărîseră să mă recruteze ca agent — un agent secret pentru Uniunea Sovietică. Acea după-amiază de toamnă a fost începutul unui proces lung prin care m-au lămurit și s-au lămurit și ei, că eu aș putea lucra pentru Uniunea Sovietică.

Reanalizînd situația pînă în momentul respectiv, era evident pentru ruși că aveam o atitudine de simpatie față de ei, demonstrată de prietenia arătată cu ocazia ședințelor S.A.M. și de faptul că le-am vizitat ambasada. Am continuat să răspund cu plăcere la numeroasele relații pe care le-au cerut cu privire la funcția mea — eram încă vicepreședinte și cel mai vechi membru al lui Value Engineering Company —, precum și la alte întrebări privind părerile mele despre evenimentele internaționale și despre guvernul și poporul sovietic.

Ceea ce nu le-am spus atunci sovieticilor a fost faptul că eram în contact permanent cu F.B.I.-ul, căruia îi redam toate discuțiile purtate cu ei. De fapt, de la prima noastră întîlnire am bănuit că rușii vor încerca să se folosească de autoritatea mea pentru influențarea membrilor societății să aibă o atitudine binevoitoare față de ei, mai ales că unii membri ai S.A.M. au întrebat F.B.I.-ul dacă primirea dr. Stupar este dezirabilă sau nu.

[illegible]

că noi eram angajați în proiectarea unor ra-

de la F.B.I. erau simple. Mi s-a cerut să informez în permanență F.B.I.-ul asupra discuțiilor pur-

în anii care au urmat am ținut, în principal, legătura cu noi agenți ai F.B.I.-ului, ajutați câteodată de alți agenți și specialiști, care au afectat un număr impresionant de ore elucr-

este voluminos, cuprinzînd rapoarte și filme, un volum imens

de probe în vederea demascării lor.

Pe măsură ce lucrurile au evoluat, s-a desprins o concluzie privitoare la intențiile rușilor. Rolul meu în acest caz, după cum mi-au spus agenții F.B.I., era acela al unui cetă-

S.U.A. Prin ele țara avea să fie mai bine apărată împotriva

tuși, oriunde și oricînd situația sau problemele reclamau ajutorul F.B.I.-ului, acesta mi-l va acorda. Am fost asigurat că

agenții străini îl pîndeau că [illegible] informații de la alți cetățeni cinstiți, care nu [illegible] despre intențiile lor, și nu le dădea posibilitatea să [illegible] asupra unui individ slab, care putea deveni un [illegible] Statelor Unite.

Deci, din aceste considerente, m-am hotărît să fac [illegible] pre cea ce se va întîmpla mai tîrziu.

Fiecare ședință a S A M însemna un dr. Stupar și Izvekov tot mai prietenoși. Încetul cu încetul, rușii îmi secau biografia. Ei știau că am fost reprezentantul lui Val Engineering Company la Alexandria, Virginia, și că aceas firmă întocmea niște studii asupra motoarelor de rachetă asupra materialelor rezistente la temperaturi înalte. De menea, știau că eu am scris o carte referitoare la îmbrăcă mințile motoarelor de rachetă și a conurilor cu cavități pentru boturile de avioane. Mai tîrziu, au aflat că sînt ofițer de rezervă în Corpul chimic al armatei, specializat în chimie, biologie și apărarea nucleară. A. Izvekov și cu mine ne-am întîlnit de mai multe ori întîmplător, fiecare exclamînd cît de surprinși eram. De exemplu, în timpul unui spectacol la Shoreham Hotel, din Washington, eu și soția mea ne-am ciocnit de Izvekov și de un străin care nu ne-a fost prezentat. Altă dată Izvekov, conducînd un Plymouth, a apărut brusc la colțul unei străzi în timp ce eu așteptam să se schimbe semaforul.

La 8 ianuarie 1962, dr. Stupar se număra printre conferențiarii la „seara internațională", organizată de S A M. Tema [illegible] prelegerea cu cîteva date despre uzinele metalurgice din U R S S., dar numai din acelea care arătau ca ale noastre în [illegible]

[illegible] de timp putea fi descoperit. De asemenea, prin folosirea magnetofonului le era ușor să confrunte răspunsurile. Sînt sigur că cele discutate cu rușii erau trecute pe hîrtie după [illegible] îngroșînd dosarul meu de la ambasada so- [illegible] acesta se pregăteau să mă recruteze, dar eu nu știam încă la ce aveam să le folosesc în viitor, la ce gîndeau ei să mă folosească.

In vara anului 1963, F.B.I.-ul era sigur că fusesem punc-
[illegible] către serviciul de informații sovietic care acționează în
[illegible] să-l învăț pe dinafară, interzicîndu-mi-se să-l
[illegible] Am fost, de asemenea, sfătuit ca să nu am
[illegible] o notiță referitoare la întîlnirile avute cu ruși, în-
[illegible] fi posibil ca aceste note să cadă în mîinile lor.
[illegible]
[illegible]: „Îmbrăcăminți anorganice rezistente la temperaturi
[illegible]
îmbrăcăminți anorganice la Universitatea catolică. Sper să par-
[illegible]
ți", mi-a spus el.
[illegible]
[illegible] luat la revedere i-am întrebat:
— O să vă văd la Universitatea catolică?
— Cred că voi veni în seara zilei de 29 octombrie.

Această zi a căzut într-o marți, cînd bătea un vînt rece.
[illegible] ce mi-am parcat automobilul în fața Universității cato-
[illegible] m-am îndreptat spre Corpul inginerilor unde urma să
[illegible]

cit va dura studiul și mi-am zis: „Poate că mă [illegible] te ca toate întrebările care mi le pune să fie doar [illegible] riozități ale lui, iar el să nu fie altceva decît un [illegible] obișnuit".

Urcînd scările mi-am aruncat privirea spre terenul [illegible] parcare să văd dacă nu zăresc cumva pe dr. Stupar sau [illegible] agent al F B I.-ului. N-am văzut pe nimeni. Mi-am [illegible] drumul spre sala de curs de la etaj și mi-am pregătut [illegible] și însemnările. Tocmai cînd voiam să încep, în sală a int[illegible] dr. Stupar. După terminarea celor două ore de curs, dr. S[illegible]par a așteptat pînă a plecat un grup de studenți care [illegible] mai pus cîteva întrebări, apoi s-a apropiat și am schimb[illegible] cîteva amabilități neînsemnate.

Pînă la încheierea acestui curs nu s-a mai întîmplat nimic deosebit, excepție făcînd vizitele, acum obișnuite, ale lui Stupar și Izvekov la adunările lunare ale S A M. Apoi, în martie 1964, doi ruși necunoscuți au apărut la S A M., iar cu [illegible] această ocazie am făcut o cotitură în relațiile mele cu sovie[illegible]ții.

Stăteam pe culoarul de la Asociația americană a femeilor, salutînd membrii S.A.M. ce veneau la ședință și ajutînd la pregătirile pentru prelegerea din după-amiaza aceea (o trecere în revistă a programului capsulei spațiale Gemini de către MacDonnell, de la Aircraft Corporation). Observînd doi străini, care păreau a fi ruși, am rămas surprins cînd s-au îndreptat spre mine.

— Dumneavoastră sînteți domnul Huminik? Mă numesc Butenko, iar dînsul este domnul Zorov. Sîntem prieteni ai doctorului Stupar.

— Vă salut! Bucuros de cun[illegible] Știu că prelegerea din seara aceasta [illegible] cu ceva de băut?

— Nu, a replicat Butenko.

— Totuși, este de datoria mea să fac așa ceva, e numai un gest de prietenie.

Ne-am dus spre bar și fiecare am comandat cîte ceva de băut. Tocmai începusem să discutăm, cînd l-am văzut pe Stu-

[illegible] apropie.

În timpul mesei am constatat că Butenko discuta despre [illegible] rezistent la acizi, iar Zorov se uita în jur, avînd aerul unui tip hotărît și voluntar.

[illegible] că-și luau notițe amănunțite. Butenko era foarte activ, în timp [illegible] Zorov continua să pozeze în soacră și paznic. După ședință, Zorov a venit la mine și m-a întrebat dacă nu vreau să [illegible] să iau masa cu ei.

— Da, cu plăcere. Probabil că vom putea discuta despre [illegible] aranjamente comerciale între Chemprox și țara dumneavoastră. (Părăsisem Value Engineering Company pentru a [illegible] o mică firmă de produse chimice, Chemprox Corporation.)

Am părăsit clădirea, ne-am urcat în mașina mea și ne-am îndreptat spre restaurantul Hot Shoppes de peste Potomac, [illegible] Pentagon. Atît Butenko cît și Zorov m-au lăudat pentru modul în care am condus Cadillac-ul. Zorov a menționat [illegible] și mașina ambasadorului rus e tot marca Cadillac.

După ce am luat loc într-un separeu și am comandat ceva de mîncare, am început o discuție despre firma mea.

— Ce sortiment de produse fabricați? dorea Butenko [illegible] știe.

— Mai multe feluri de detergenți chimici și chimicale sanitare. Probabil că veți vizita uzina și am să vă arăt cîteva mostre.

— Da, am putea trimite cîteva mostre în țară pentru [illegible]

[illegible] mea și țara dumneavoastră?

Zorov a intervenit prompt:

— Totul e posibil cînd este vorba de Uniunea Sovietică. Apoi a făcut o afirmație care m-a uimit:

Domnule Huminik, dumneata știi că țara noastră este dispusă să plătească foarte bine orice fel de informații?

[illegible] această problemă. Mi-am dat seama că acest [illegible] de orice, chiar de crimă.

Mi-am ridicat ochii la Zorov și, pe un ton obișnuit, am [illegible]:

— Da?!

— Da! Țara noastră poate folosi posibilitățile pe [illegible] aveți în multe feluri.

Butenko ne-a întrerupt, schimbînd subiectul discuției:

— Ce mai face soția dumneavoastră, domnule Huminik?

— Bine, mulțumesc! Toată ziua cu copii.

— Cîți copii aveți?

— Trei, două fete și un băiat.

— Eu am doar unul, un băiat de 2 ani.

M-am întors spre Zorov și l-am întrebat dacă are [illegible]

— Am doar o nevastă, a răspuns acesta.

A urmat apoi o altă bombă a lui Zorov.

— Domnule Huminik, noi ne îngrijim atît de prieteni [illegible] și de dușmanii noștri, dar în special de dușmani.

Ce i-a inspirat această amenințare străvezie, mai ales în momentul acela, n-am înțeles niciodată.

Conversația a alunecat apoi spre ședința de la S[illegible] de la care tocmai plecasem. Butenko m-a întrebat dacă [illegible] că programul Gemini a fost bine pregătit și dacă, din pu[illegible] de vedere tehnic, acesta e un program realist.

— Se pare că va avea un succes deplin, dar eu nu dețin detaliu ca să mă pot pronunța cu toată convingerea.

Zorov a schimbat din nou firul discuției:

— Ce-ar fi dacă ne-am întîlni într-o seară cu soții cu tot?

— Minunat! Dacă doriți, luați-vă soțiile și veniți la mine la masă.

Am căzut de acord asupra unei după-amieze de simbătă, apoi am plecat. Zorov și [illegible]

[illegible] au numar de corp diplomatic?

După [illegible] mi-am zis că ceva nu este în or[illegible]

M-am [illegible] spre casă pentru a transmite [illegible] de la F B I [illegible] ate. Conducînd, mă gîndeam la neobișnuita p[illegible] a lui Zorov, de a furniza informații, și [illegible]

După [illegible] formează pentru F.B.I., am făcut o pauză și m-am uitat în cărțile de vizită pe care mi le dăduseră: „Vladimir M. Zorov, secretar III al Ambasadei U.R.S.S." și „Vladimir P. Butenko, consilier comercial adjunct al Ambasadei U.R.S.S.". In cărțile de vizită nu era nici un număr de telefon și nici o adresă. „Iată, mă gîndeam eu, cum procedează ei ca să nu fie găsiți de cei care le-ar cauza neplăceri. In schimb, pot oricînd lua legătura cu cetățenii americani care prezintă interes pentru ei, și asta fără știrea F.B.I.-ului".

Butenko a fost primit în S.A.M. și, cîteva săptămîni mai tîrziu, la 20 martie 1964, împreună cu soția și cu fiul lor Andrevski, precum și doamna și domnul Zorov au venit în vizită la mine. Aceasta se întîmpla seara. Mai tîrziu am aflat că ei au traversat strada pe care locuiam, s-au întors și au [illegible]uat-o înapoi pentru a se asigura că nu erau urmăriți. Bu[illegible]nko a luat cu el un prospect cu date despre produsele chi[illegible]m. fabricate în U R S S., iar Zorov adusese o sticlă de votcă.

Copiii mei erau foarte bucuroși că au un băiețel străin [illegible] cu care să se joace. Cînd Yvonne, care avea doar 5 ani, l-a [illegible]t pe Andrevski vorbind rușește, a exclamat:

— Vorbește spaniolește! Soția mea Alice a corectat-o:

— Yvonne, el este rus, nu spaniol.

— Bine, bine, a zis Yvonne, bucuroasă. De mult doream [illegible] mă joc cu cineva care vorbește o limbă străină. E atît de [illegible]ștept! Și după asta l-a luat în altă cameră să se joace cu [illegible]

[illegible]

[illegible] străine, și numai după ce și-au învins timiditatea, au ve[illegible]t și s-au așezat tiptil pe niște scaune, fără a le scăpa ni[illegible] din ceva ce vedeau. N-a trecut mult și bariera impusă de

limba străină a fost depășită, toți cei 4 [illegible] colecția de automobile a lui Sheldon.

Am băut ceva și, deși atmosfera a fost [illegible] că toți eram foarte precauți. [illegible] un nou prilej pentru studierea mea. Prin întrebările pus[illegible] le aveau despre persoana mea. Era un joc dublu. Le pun[illegible] și cu întrebări ca să pot contribui la întocmirea, de [illegible] F.B.I., a dosarelor lui Zorov și Butenko.

Ne aflam cu toții în salonul casei mele din Washing[illegible] suburbia Camp Springs și am început să discutăm despre [illegible] ța de la Moscova în comparație cu cea din Washington.

Alice pregătise sandvișuri și tartine, care au fost mir[illegible] de rusi numai după ce eu și Alice servisem cîte ceva din fie-care. Era vădit că oaspeții noștri nu prea aveau încredere în [illegible]

[illegible] pentru rusi.

Ca să complice și mai mult lucrurile, deja destul de i[illegible]

[illegible] — Îmi surîde această propunere!

— Știi unde e motelul Howard Johnson?

— Da!

— Eu voi fi în fața motelului, a zis Stupar cu voce în[illegible] așa că atunci cînd veți trece pe acolo să micșorați vi[illegible] a pentru a mă vedea

Această discreție denota că Stupar va întreprinde ceva [illegible] isiv. Am mers pe Virginia Avenue pînă cînd l-am văzut. Niciodată n-am fost sigur unde erau plasați oamenii F.B.I.-ului [illegible] nici nu eram sigur că acestia sînt de față la aceste întîl-niri misterioase.

[illegible] Stupar [illegible] pe [illegible] Am [illegible] [illegible] [illegible]

— Un Omega. Cred că e cel mai bun ceas [illegible] cizia lui este menținută de un mecanism bine pus [illegible] (Este interesant de menționat că 2 ani mai [illegible] Stupar.)

[illegible]

serie de oameni îmi urmăresc fiecare pas.

— [illegible] va mai urmări cineva am să [illegible] să ne întîlnim peste cîteva săptămîni. Stupar a precizat

[illegible] al Chemprox-ul, în ziua de 17 aprilie 1964. El dorea [illegible] investigațiile asupra adevăratei mele identități, convingă că nu eram agent de contraspionaj. Investiga-

[illegible] nu-mi pot lua concediu. Am atît de mult lucru și, afară de asta, n-am bani pentru așa ceva. Toți

Răspunsul meu era foarte greu de înțeles de un rus, de- sovietici primesc concedii de odihnă și se supără cînd cineva le strică planurile făcute pentru fiecare de săptămînă. În plus, după o perioadă de doi ani, ru- pleacă la Moscova pentru un concediu de 32 de zile și instruire.

Butenko m-a întrebat din nou:

— Cine cumpără produsele firmei tale?

— Noi vindem firmei Crown Supply din Arlington și de restaurante Hot Shoppes Restaurant. Avem, de- nea, sucursale în 15 state din S.U.A. Livrările ating

suma de 100.000 dolari pe an deocamdată, dar nu e
mi-ar prinde un contract comercial cu U.R.S.S. Sint
Vladimir, că gospodinele din U.R.S.S. ar aprecia fav
produsele noastre.

— John, daca ai putea să-mi mai dai niste mostre
ales, documentaţie, atunci o să mă interesez ce pot f

In drum spre restaurantul Royal Arms din Hyatt
Maryland, Butenko m-a întrebat dacă mi-ar surîde o c
rie la Moscova pentru a vizita Uniunea Sovietică.

— Vladimir, întotdeauna am vrut să vizitez Rusia.
nu am bani pentru treaba asta.

Butenko a rîs şi a spus mîndru :

— Cînd ţara mea te invită, cheltuielile legate de că
torie nu mai sînt o problemă

Parcînd în faţa restaurantului l-am întrebat dacă
mi se spună ce avem de făcut

discuţia.

— John, eu am sarcina de a obţine anumite lucru
pe care le cer şefii
pen tu? Banii o să ţi-i dau eu, bineînţeles. Ce zici?

— Îţi dai seama
unui contract comercial cu ţara ta.

A zîmbit

Vladimir P. Butenko

*

cer aprobarea pentru export.
masina lui Butenko era destul de

înaintat o cerere la Departamentul Comerțului, ru-
mi se dea indicații asupra exportului de produse chi-
tehnologice de fabricație a produselor chi-

perioadă am participat la ședințele Societății
sudură de la motelul „Virginia". Butenko a par-
el împreună cu un alt rus, Aleksei R. Malinin (un
care, mai tîrziu, la 1 noiembrie 1966, a fost expulzat
spionaj, iar colaboratorul său, un sergent din Forțele
Aeriene, Herbert W. Boeckenhaupt, a fost arestat de
i privind sistemul de comunicații folosit de aviația militară

Eram curios ce va aduce nou în viața mea [illegible] urmă.

— Bună ziua, domnule Malinin! Sînteți inginer [illegible] în sudura metalelor?

Malinin mi-a răspuns cu o voce gravă:

[illegible] tru sudură. Doresc să studiez ceea ce s-a făcut în ac[illegible] meniu în țara dumneavoastră și de aceea am venit la [illegible] ședință.

— O, atunci să vă primim în societate.

Butenko a intervenit:

[illegible] domnului Gibson, din conducerea societății, care vă [illegible] să-mi facă o vizită împreună cu soția și cu fiul său, An[illegible]

— Oricînd vrei tu, John. Îmi face plăcere.

— Perfect. Ce-ai zice de duminică la ora 14.00?

— S-a făcut! Voi fi la tine!

Maunin s-a așezat lîngă mine la masă și am purtat o c[illegible] cuțe neinteresantă. În timpul ședinței eu am stat de vorb[illegible] în fundul sălii cu Butenko, iar Malinin a dormit tot timp[illegible] cu capul pe masă. Acest rus părea plictisit de viață, dar u[illegible] ori spunea lucruri foarte interesante, dovadă că era un o[illegible] inteligent, care vorbea doar cînd trebuia.

După consfătuire, așteptam să văd ce se mai întîmpl[illegible]

[illegible] tenko nu mi-a propus să mă fotografieze și pe mine, ceea [illegible] a lucruri. Am ridicat receptorul, dar nu venea tonul.

— Alo, domnul Huminik? Imediat am recunoscut vocea Butenko. Deci, el purta vina pentru piiiiturile din aparat.

— Da! Tu ești, Vladimir?

[illegible]

— Bine, mulțumesc! Dar voi?

— Nici noi n-avem de ce ne plînge. Ascultă, pot să trec la fabrică pe 23 iunie? Am ceva de discutat cu tine.

Engleza vorbită de el nu era de loc rea.

— O clipă, să mă uit în agendă. După cîteva secunde de

dus pînă la Ray McGough și am bătut la ușă.
tat în bibliotecă, unde l-am găsit pe Ray scrumd ceva
războiul antisubmarin.

Am discutat cu el cîteva minute și l-am rugat să-mi
voie să dau un telefon de la el, din altă cameră. Mi-a perm
să folosesc telefonul și am formatat numărul secret pe care
știam. După primurca legăturu am descris misterioasele
moce din aparat și faptul că domnul Butenko era la t
Am raportat apoi despre întîlnirea fixată de Butenko și
închis. M-am înapoiat acasă, gîndindu-mă la aceste
mențe nocturne.

– Am nevoie de cîteva date pe care nu le pot ob

A înghițit

pentru a fi angajat ca funcționar de stat.

— Vrei să obții o slujbă specială ?

— Nu, John, eu nu vreau să capăt nici un fel de slujbă. Am nevoie numai de lista cu cele ce se cere ca să poți primi un post oficial. Mă interesează formularele de completat și hîrtiile necesare.

— Înțeleg, înțeleg ! Să văd ce pot face pentru tine. „Iată deci, mă gîndeam, că această pasăre rară vrea să plaseze cineva în aparatul de stat". Eram mai sigur ca oricînd că întrețineau legături cu mine în scopuri de spionaj și că

Într-o seară liniștită din vara anului 1964, în timp ce

obișnuit pentru el, a propus să ale[illegible]
Am hotărît de comun acord să ne î[illegible]
[illegible] H cu strada 14. În [illegible]

[illegible]

time.

D[illegible]

în intersecție. În clipa următoare am observat un om îmb[illegible]
cat în gri, plimbîndu-se pe marginea drumului. Mi-am zis c[illegible]
individul respectiv nu putea fi altcineva decît Stupar.
frînat și am deschis portiera, întîmpinîndu-l bucuros pe r[illegible]
vosul om de știință.

— John, îmi pare bine că te văd. Nu știam că o să [illegible]
nevoie de atîta timp ca să ajung de la ambasadă pînă a[illegible]
Îmi era teamă că n-ai să mă aștepți.

Întorcînd ușor mașina, l-am întrebat:

— Serghei, unde zici că vom prînzi azi? Eram sigur c[illegible]
s-a gîndit deja [illegible]

După o scurtă pauză, a venit și răspunsul.

— John, de ce n-ai alege tu un local? Cunoști [illegible]
[illegible], bine ca mine și probabil nici n-ai prea mult [illegible]
pierdut, a conchis el îngrijorat.

— Am destul timp pen[illegible]
fond, e vorba de afaceri. Esențialul e să mă ajuți, Sergh[illegible]
Tu dispui de relații excelente la Moscova și îmi dau [illegible]

[illegible]
dacă eram urmăriți, acest lucru era făcut de cineva mai is[illegible]

Intrînd în elegantul restaurant, rusul a fost vizibil încîndeși mai era încă îngrijorat.

— John, este un local foarte plăcut. N-am fost niciodată [illegible]

Tot timpul a iscodit cu privirea pe ceilalți clienți.

După ce am comandat ceva, diplomatul, privind din nou nervos și fiind mai iritat decît înainte, spuse dintr-o dată:

— Ca să putem proceda la încheierea contractului, trebuie să dovedesc șefilor mei că tu prezinți încredere și că ești interesat în relațiile cu Uniunea Sovietică.

A urmat o pauză. Așteptam nerăbdător ce va mai spune.

— Ei bine, ce trebuie să fac ca să dovedesc că-s om de încredere?

— Buna credință e foarte importantă, John. Și din nou te previn că nu trebuie să vorbești cu nimeni despre aceste lucruri, în afară de mine. Acum, iată ce vreau: informații despre materialele speciale de construcții pe care țara mea nu le poate obține de pe piața americană.

Stupar a continuat, dîndu-mi detalii despre materialele

sfîrșit, cînd specialistul și-a încheiat
materialului de care avea nevoie, i-am spus :
rut. Plătești pentru acest material ?
sa mă vadă și am stabilit o întîlnire într-un

șederea la Washington ?

In ochii săi se citea o amărăciune ciudată. Raspunse :

— Am să-ți spun ceva. Șederea mea aici mi-a creat mul-
probleme. Apartamentul mi-a fost percheziționat și multe

dintre lucruri mi-au fost luate, printre [illegible]
o colecție de monede și un [illegible]

Serghei ?

— Aș vrea să spun doar atît : ele nu-mi ajută [illegible] nici în ce privește cariera și nici în ce privește sănătatea. S[illegible] bolnav din cauza lor.

Amintindu-mi de materialele pe care le aveam [illegible] mea, am schimbat subiectul discuției

— Serghei, ți-am adus ce mi-ai cerut, mai puțin un lu[illegible] cru pentru obținerea căruia am întîmpinat dificultăți [illegible] fac rost de el, ți-l trimit la Moscova

S-a uitat la mine uimit

— Să nu trimiți *nimic*. *Nimic*, auzi ? Să nu trimiți n[illegible] la Moscova ! Voi ține legătura cu tine printr-un prieten [illegible] lua el

— În regulă ! Nu voi trimite nimic la Moscova. Cob[illegible] vocea i-am spus să nu se mai enerveze și să se îngrijească d[illegible] sănătate

Terminînd de mîncat, am plecat încet spre mașină [illegible] gîndu-mă din cauza caniculei și remarcînd că aș dori [illegible] mult să merg undeva unde e mai răcoare

Stupar s-a folosit imediat de această remarcă pentru a-mi spune :

— Poate vii la Moscova, unde vremea e răcoroasă [illegible] tot timpul ?

— Aș vrea să văd Moscova, dar mai întîi trebuie să [illegible] ocup de afaceri. Serghei, sper că nu mă uiți și vei pune [illegible]

M-a asigurat că va face tot ce-i stă în putință pentru [illegible] mă ajuta

Cînd am ajuns la Chemprox, rusul s-a oprit.

— John, vreau să-ți spun la revedere. Ai fost unul [illegible] i mai buni prieteni [illegible]

[illegible]

lucă mașina, neștiind că F.B.I.-ul ne filma toate mișcările.

Am dus mostrele pe platforma de încărcare, știind că-s [illegible] din actorii care apar într-un film turnat de F.B.I. Celă[illegible] actor al filmului a sosit foarte curînd, zîmbind. A des[illegible]s portbagajul și eu l-am ajutat la încărcat, apoi, după o [illegible]gere de mîini călduroasă, a plecat. M-am reîntors în uzi[illegible] și am început să-mi scriu raportul pentru F.B.I., cînd am [illegible] pe cineva trîntind ușa. Nu cumva se întorsese Stupar ? [illegible] strîns grăbit notițele și le-am acoperit cu niște hîrtii.

Teama mi-a pierit cînd am văzut apărînd lîngă mine un [illegible] F.B.I. Zîmbea. Am remarcat :

— Treaba a mers repede. Nu te-au văzut rușii cînd ai [illegible]t aici ?

— Nu. Toată zona a fost supravegheată. Nu era nimeni [illegible]

Convorbirea noastră a fost scurtă și la obiect. Am spus [illegible]entului despre faptul că Stupar m-a anunțat că voi ține le[illegible]ătura cu un prieten al său și că se va strădui să mă ajute [illegible] încheierea contractului. Agentul m-a felicitat pentru felul [illegible]n care am acționat, spunîndu-mi să mențin și în continuare [illegible]gătura cu el. Amîndoi așteptam următoarea mutare în aceas[illegible]ă partidă internațională de șah

Prin martie 1965, rușii erau aproape de țelul lor final —
tarea unui cetățean american ca agent, violînd astfel
vederile titlului 18 din Codul penal al Statelor Unite. Pe-
, conform Codului penal, sînt foarte aspre pentru ame-
Personalul ambasadelor se bucură de imunitate diplo-

sînt prinși — este declararea ca „persona non grata".

Ca să strîngă lațul în jurul gîtului meu, un nou agent
viitor se pregătea să intre în scenă. Într-o seară, Alice mi-a
s că un bărbat, a cărui voce nu o auzise niciodată la tele-
a întrebat de mine. Acesta acționase puțin cam suspect,
t nu și-a spus numele. Ea a sesizat faptul că respectivul
l vorbea cu un ușor accent rusesc. Au mai trecut cîteva
, dar n-a mai încercat nimeni să ia legătura cu mine. Am
nuntat F.B.I.-ul, fiind atent la toți cei care mă înconjurau.
Așteptam telefonul de care eram sigur că aveam să-l pri-

telefonul.

Vocea de la celălalt capăt al firului, calmă și cu un ușor

Stranul a continuat :

— Domnule Huminik, aș dori să luăm într-o zi masa în primă, o să discutăm și despre contractul dumneavoastră.

— Tocmai mă întrebam dacă e cazul să mai sper sau nu cam mult, nu credeți ?

Island cu Eastern Avenue ?

ochi ?

Ochelari ?

mi-a arătat fotografia dumneavoastră într-o revistă. Vă ește noapte bună ! Cu aceasta convorbirea a luat sfîrșit

mas nemișcat, inima îmi bătea puternic și mă gîndeam la situația mea [illegible] și nu știau că lucrez pentru F.B.I. și că ei mă considerau

Pe 25 martie, am părăsit biroul în care lucram, la 12 [illegible] 10, pentru a-l întîlni pe Valentin Revin. Ajungînd la locul [illegible] **dea nimeni, nici agenți F.B.I. și nici agenți sovietici pe care**

L-am recunoscut imediat pe Revin. Agenții F.B.I. mi-au [illegible] se plimbă cu fetele pe Corso. Pe față avea un zîmbet prietenesc care m-a făcut să pe mine să zîmbesc.

— Salut, John. Sînt fericit să te cunosc. Dr. Stupar mi-a spus o mulțime de lucruri frumoase despre tine !

Mi-a dat o carte de vizită pe care scria : „Valentin A. [illegible] vin, consilier științific adjunct. Ambasada U.R.S.S.".

Dîndu-i la rîndul meu cartea de vizită, am spus :

— Sînt mort de foame. Să ne urcăm în mașină și să [illegible] să mîncăm undeva

— Iată o idee bună, a remarcat el, urcîndu-se rapid [illegible]. Imediat ce am pornit, s-a uitat prin geamul din [illegible] sina în timp ce la radio se transmitea muzică ușoară.

[illegible]

Domnule Revin, unde mergem?

De ce nu mergem unde doriți dumneavoastră? Este [illegible] rant bun. Sînteți oaspetele meu azi. Și, domnule Humin[illegible] [illegible] bineînțeles dacă nu aveți vreo obiecție!

Pentru a doua oară am fost surprins de engleza excelentă pe care o vorbea. Ușorul accent pe care-l avea nu-l trăda că e rus; putea fi foarte bine luat drept un străin oarecare dar nu neapărat rus.

Din contră, îmi face plăcere, l-am asigurat eu. De acum încolo vom fi Val și John. Ce mai face dr. Stupar? Se simte bine? In august trecut, cînd a plecat din Washington, părea puțin cam obosit și mi-a spus că are necazuri cu sănătatea. Sper că clima de la Moscova i-a prins bine. Amîndoi ne-am văzut de mai multe ori, așa că ne cunoșteam bine.

John, crezi că dr. Stupar a fost bine primit de mem[illegible] S.A.M.-ului?

— Da, era foarte popular. Am apreciat prelegerea lui de acum cîțiva ani. Pe mine personal m-a încîntat ca om, este foarte bine informat și are multe alte calități.

Revin părea contrariat:

— Ce înțelegi prin *alte calități*?

„Nu trebuia să mă exprim așa", mi-am zis alarmat.

— Val, vreau să spun că era un om pregătit multilateral. Îi plăcea muzica, era un [illegible] interesant, [illegible] ința și, în general, părea foarte interesat de [illegible]

Pe fața lui Revin a apărut un zîmbet ușor.

— De asemenea, am continuat eu, dr. Stupar are mulți prieteni în Uniunea Sovietică. A spus că se va folosi de in-

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ă-ți spun însă altceva. Acum am primi [illegible]

[illegible] Stupar pentru a vedea ce s-a făcut și ce trebuie să [illegible] în continuare.

[illegible] a urmat mă gîndeam și ascultam muzica [illegible] de radio. „Ce mincinoși! Vorbesc de [illegible]

[illegible]

[illegible] dr. Stupar, te pot [illegible] încheia acest contract.

[illegible] restaurantul Royal Arms din [illegible] trecere în revistă a împrejurimi-[illegible]

[illegible] asta a orașului! Uitîndu-se bănui-[illegible] jur și-a aprins o țigară, ferindu-se de vînt. Pare a fi [illegible] restaurant [illegible]

[illegible]

[illegible] Revin.

— Eu, o votcă Collins.

— Iți place votra?

— Cred că e cea mai bună băutură, iar vo[illegible]
e fără egal. Butenko mi-a făcut cadou o sticlă,

a mea — ar fi ceva dacă tu
[illegible] Aș vedea numai Moscova
pentru vecie!"

Procedînd ca și predecesorii săi, rusul a zis:

— In 1913 sau așa ceva! Nu sînt sigur. S-a născut

în vederea trecutul

Imediat ce am intrat în periferia orașului, mi-a zis să o

du-l să apară. O mulțime de oar[illegible] și ieșeau din clădire, unii după [illegible] lua masa. Vîntul sufla tare în ziua aceea, [illegible] fetelor.

La 12,10 omul meu a ajuns la locul de parcare, [illegible] afla la 50 de metri distanță de unde îl așteptam eu.

După [illegible] după alte elemente interes pentru întîlnirea noastră, respectiv după agenții F.B.I. dar nu am văzut nici unul.

Revin a grăbit pasul.

— John, iartă-mă, dar am avut un mic necaz cu [illegible]

— Nu face nimic. Ai reparat-o ?

A zîmbit.

— Da, John, am reparat-o. Să intrăm și să discutăm. Ultima întîlnire a fost atît de plăcută încît am așteptat cu nerăbdare această nouă întrevedere. Sîntem prieteni și sînt sigur că ne vom înțelege de minune.

Ne-am îndreptat spre intrarea în Royal Arms. Am observat că are un pas grăbit. În acest timp, am remarcat că avea înălțimea mea — aproximativ 6 picioare — și o greutate, după cît îmi puteam da seama, de cca 165 funți. De fapt, continuînd să mă gîndesc la aceste lucruri, asemănarea dintre noi era foarte mare. Ne asemănam și în comportare. Chiar modul de a vorbi era asemănător ; vorbea repede și nu pierdea timpul cu prostii. Era grăbit mai tot timpul. Aveam ce să le spun celor de la F.B.I. După părerea mea, acest lucru era unul din secretele rușilor : căutau oameni asemănători cu cei pe care voiau să-i recruteze ca agenți. Probabil că la origine eram din aceeași parte a Rusiei, deoarece amîndoi aveam gînduri mai subțiri ca ruși născuți la răsărit de Moscova.

Avînd în vedere scopurile urmărite, n-ar fi înțelept să [illegible] folosirea oamenilor care se aseamănă din punct de vedere [illegible] naj a rușilor. Oare rușii, cînd l-au ales pe Revin pentru aceas-

[illegible] pentru mine și un whisky și [illegible] Niciodată nu am comandat mai [illegible] limpede. Nici unul n-avram încredere [illegible] mele acțiuni concrete pentru a mă determina să fac spionaj în favoarea Uniunii Sovietice. A început cam așa :

— Spune, John, mă poți ajuta să obțin cîteva date care [illegible] hîrtie [illegible] titlurile a două materiale secrete. Amîndouă erau niște ra[illegible]

— Vai, dar mai întîi ce se aude cu acordul comercial ? Vreți să cumpărați produsele mele ? Tu și colegii tăi mi-ați [illegible] doresc să mă expun la riscuri procurîndu-ți niște informații foarte delicate, iar tu să mă amîni la nesfîrșit.

— În ce mă privește, fac tot ce îmi stă în putință pentru a te ajuta, însă șefii mei vor mai întîi să verifice sinceritatea ta în relațiile cu noi [illegible]

ce s-ar întîmpla dacă aș fi descoperit că te ajut pe tine [illegible] diplomat sovietic, mai ales acum cînd relațiile dintre [illegible] sînt așa cum sînt ? Aș putea fi pus într-o situație care

cá Revin fusese folosit ca interpret
ziția sovietică organizată la New York în vara
De un lucru eram însă sigur: Revin era un fumător pasionat
niul medicinii radiaților. Aveau o fetiță de doi ani.
seara zilei de 13 aprilie, Revin mi-a telefonat
stabilit să luăm masa împreună în ziua următoare. Cu
la Blair Inn, un restaurant situat peste drum
cute vremi frumoase, am ajuns la întâlnire mai devreme de
de parcare. Deoarece n-aveam ce face, m-am uitat să văd dacă e cineva pe acolo, la promenadă. Peste drum, într-un parc frumos, niște copii se jucau, iar niște bătrîni dădeau mâncare la porumbei. Nu era nimic suspect. Clădirea lui Blair Manson Inn avea un aer aparte, în stilul ei vechi, colonial. Cu câtva timp în urmă, fusese transformată în restaurant.

Privind mai atent, am observat că la fiecare capăt al locului de parcare se afla câte o clădire care permitea instalarea unor posturi de observație de către agenții F.B.I., dacă aceștia voiau să facă lucrul acesta. Am studiat toate ferestrele, încercînd să zăresc ce se întîmplă în spatele lor.

Agenții F.B.I. nu mi-au spus niciodată dacă ei sînt sau nu prezenți la întîlnirile pe care le aveam cu membrii amba-

concentrată asupra altor probleme în timp ce efectuam aceste întîlniri. Oricum, curiozitatea mea înnăscută mă determina

asta, întrucît afacerile nu merg prea bine ș
muncesc toată ziua pentru un cîștig foarte
voie de alte greutăți, mai ales de una ca asta.

Sovietică te apără de orice neplăceri. A avut întotdeauna de prieteni ei.

I-am replicat cu o ușoară tremurare în glas, dinainte știută:

— Dacă zici că vei avea în vedere orice amănunt, atunci îți voi procura materialele. Însă, te rog să nu uiți că ai promis să-mi obții o ofertă de contract din partea Uniunii Sovietice.

După încă cîteva replici, am chemat chelnerul pentru a ne lua banii. Și de data aceasta a plătit Revin. La plecare, el și-a expus planurile pentru viitoarele noastre întîlniri.

— John, mă întreb dacă tu ai putea să faci în așa fel, încît să ne întîlnim peste cîteva săptămîni. Te voi chema eu dacă totul va fi în regulă.

— Îmi face plăcere să mă întîlnesc cu tine. Am să aștept telefonul tău.

— John, am o sticlă de votcă pentru tine.

Ne-am îndreptat spre mașina lui. A deschis ușa și mi-a dat o sticlă de votcă și un prospect în limba engleză despre industria metalurgică sovietică.

— Val, apreciez în mod deosebit aceste cadouri și te rog să-mi spui cu ce mă pot revanșa față de tine.

— Asta încă nu-i nimic. În clipa în care țara mea va aprecia aportul tău, o să-ți dea cu mult mai mult decît ceea ce ți-am oferit eu acum.

agentul F.B.I., căruia i-am adus
să mă atragă din ce în ce mai adînc în sfera operațiunilor de spionaj desfășurate de

să fac presupuneri în legătură cu ce se va [illegible] rea întîlnire — inclusiv ceea ce vor face [illegible] F.B.I.

In cîteva situații am intuit unde erau [illegible] F.B.I. și, o dată cel puțin, după cum am aflat [illegible] ghicit. Nu pot avea decît admirație pentru acești [illegible] stăteau ore întregi în locuri nu prea confortabile pentru [illegible] chiar și o singură fotografie, prin care să dovedească activitatea spionilor străini.

Agenții F.B.I. trebuiau să fie foarte prevăzători, întrucît spionii sovietici, în mod cert, aveau imaginație, iar munca pe care o desfășurau era bine conspirată.

Spionajul sovietic, în mod deliberat, nu admitea nici un fel de rutină în activitatea sa. Academia diplomatică din U.R.S.S. își instruiește studenții în mînuirea tehnicii de spionaj, precum și în modalitățile de punctare a posibililor agenți din țara unde vor fi acreditați. Printre altele, ei sînt instruiți cum să scape de filaj, să folosească ascunzătorile și echipamentul de ascultare tehnică, tehnica fotografierii, precum și psihologia recrutărilor. Mai învață geografia țării în care vor acționa, precum și obiceiurile și legislația acesteia.

In sfîrșit, la 12,15, Revin a apărut pe partea cealaltă a străzii. In timp ce mergeam spre intrarea restaurantului, el a arborat un zîmbet amabil, iar ochii îi sticleau, uitîndu-se încolo și încoace pentru a depista agenții F.B.I. sau orice alte lucruri suspecte.

— John, am fost la Chicago și am dus-o rău acolo. Nu mi-a plăcut acest oraș.

— De ce, Val? Mie îmi place Chicago-ul. Este fantastic, plin de lucruri interesante. De ce nu ți-a plăcut?

— Sînt mulți oameni răi acolo. A tăcut ca să găsească cuvîntul potrivit. Unul, probabil era un bătăuș, a venit la mine și mi [illegible] mai mult, nici mai puțin. Mi-a fost frică. Mi s-a părut că cere prea mult. Părea înarmat, mi s-a [illegible] scarile i-am compătimit. El a [illegible] măit:

[illegible]

Am studiat lista cu mîncăruri. Intre timp, simțisem că această întîlnire va fi foarte importantă. Revin era atît de [illegible]

Venisem îmbrăcat cu hainele mele obișnuite. Intotecauna purtam culori închise, care mă făceau mai bătrîn. Nu-mi plă- [illegible] tîmpla adesea. Revin purta un costum de tweed cenușiu, cu o cravată albastră, era neras și cu pantofii nefăcuți. Amuzant era faptul că părul îi creștea drept în sus, fapt care-l demasca că e străin. Se ocupa mult de frizură, dar nu reușea să-și fixeze părul. Interesant era și faptul că nu-și nota nimic, cum făcea Butenko. In mod sigur avea asupra lui un magnetofon.

După ce am băut, Revin mi-a spus:

— John, ți-ar părea bine dacă contractul s-ar încheia?

N-am știut ce să răspund pe moment. După cîteva clipe [illegible]

— Desigur! Ar fi un profit pentru mine, tocmai acum [illegible] lenes o țigară, apoi, împrăștiind fumul albastru, mi-a spus cu [illegible]

— John, este adevărat că ai nevoie de bani ca afacerile tale să meargă bine?

— Nu banii constituie seva care pune în mișcare afacerile. Principalul este profitul. Știu că în sistemul vostru comunist profitul nu interesează niciodată, întrucît statul coor- [illegible]

— E adevărat, John, afacerile noastre sînt de cu totul altă natură. Noi asigurăm o slujbă fiecărui cetățean și un con

— Da, dar noi n-am ajuns pînă acolo. Nu [illegible] o schimbare în sistemul nostru de producție. Conducătorii țării mele apreciază că nu este încă timpul pentru a se întreprinde vreo schimbare pe plan intern. Ei încă mai consideră S.U.A ca un pericol pentru poporul nostru și eforturile trebuie concentrate în direcția întăririi apărării, urmînd ca progresul social să se contureze mai bine în anii următori. Noi am înregistrat, totuși, pași serioși în acest sens. Producem magnetofoane și ceasuri pentru populație și chiar exportăm. Am produs mai mult de 20.000 de tractoare pentru export.

— Vorbind despre tractoare, am înțeles că aveți nevoie de piese de schimb. La New York am auzit pe unul spunînd că nu va mai cumpăra utilaje din U R S S pentru că nu sînt la fel de bune ca cele produse în Germania sau Elveția, pe care le găsește la același nivel cu cele fabricate în S U.A

Trecînd cu mîna prin păr, Revin spuse încet :

— De ce te interesează aceasta ? Nu înțeleg de ce mi le spui mie. Eu sînt om de știință, nu expert în probleme de comerț.

— Speram că te pricepi în aceste probleme. Altfel, mi-am pierdut timpul încercînd să-ți vînd produsele mele chimice.

Revin era din ce în ce mai nervos.

[illegible] ca și cum și-ar fi pregătit cuvintele învățate pe de rost) Țara mea a înființat o nouă organizație. Zapovast Export, care exportă [illegible] de drumuri, automobile, tractoare și piese de schimb pe piața mondială.

[illegible] lui Castro în treburile interne ale sta- [illegible] eream de acest lucru, căci altfel Revin [illegible] agent secret al S U A. Doream foarte mult [illegible] a luat o altă țigară și am observat că se uita la mine cu o privire distrată. Gîndurile mele erau la Santo Domingo, ale lui poate mai departe. Probabil că la Moscova, [illegible] se gîndea tot la modul în care să mă atragă în acțiunile sale? Se gîndea la momeală. Ce îmi putea aduce? Bani? Femei [illegible]

— John, cred că ne potrivim. Sîntem amîndoi oameni de știință și amîndoi muncim din greu. Ne vom întîlni mai des pentru a face un schimb de idei.

— Vai, în primul rînd trebuie să-mi plasez produsele, astfel încît să realizez un profit. Scuză-mă, dar în afacerile mele oameni au investit bani și eu răspund pentru succesul acestor investiții. Timpul pe care l-am petrecut cu tine poate constitui o premisă a succesului în afaceri și, apoi, aceasta [illegible]

— Muncesc. Asta e pasiunea mea. Este atît de mult de lucru! Nu am timp pentru recreere.

[illegible]

multe cursuri de chimie, biologie [illegible] săptămini, vara, se face instrucție la unități active [illegible] tei Am comandat două unități chimice. Val, tu ai [illegible] mata sovietica ?

— Nu, eu sînt om de știință și diplomat. Nu [illegible] ideea războiului și nu-mi place să văd prea mulți soldați în lume

— Nu mi-ai spus dacă tu ai luat locul dr. Stupăr, nu mi-ai răspuns pînă acum la această întrebare.

— Regret. Încă nu. Funcția pe care a îndeplinit-o el e grea. Cine va veni în locul său va trebui să fie om de știință și să vorbească englezește. De asemenea, să fie absolvent al Academiei diplomatice. Sînt condiții grele și e greu de găsit persoana care să le îndeplinească pe toate.

La sfîrșit, Revin a promis că mă va căuta peste cîteva săptămini. Nu puteam spune dacă Revin mai avea încredere în mine, dacă aștepta instrucțiuni de la Moscova cum să procedeze în continuare, sau dacă avea de gînd să mă abandoneze. În orice caz, după 4 ani de contacte și întîlniri secrete, am început să-mi dau seama că înaintea mea nu se profila încă ceva concret din viitoarea activitate de spionaj [illegible].

Restul săptămînii am fost ocupat cu pregătirile în vederea plecării în Republica Dominicană, la Santo Domingo. M-am aprovizionat cu tot ce aveam nevoie și a[illegible]

[illegible] trebat soția dacă a mai auzit ceva despre Revin

— Nu. N-a telefonat nimeni cît timp ai fost plecat.

Era puțin nervoasă și m-a întrebat :

— Ce-o să zică Revin despre plecarea ta în Republica Dominicană ? I-ai spus că pleci ?

[illegible]

— Revin nu știa că plec. Va trebui să vorbesc cu cei de la F.B.I. în legătură cu treaba asta. S-ar putea ca Revin să nu știe unde am fost plecat.

[illegible]

— Cum să nu știe ? Numele tău e trecut pe lista americanilor indezirabili expulzați din Santo Domingo.

M-am dus în dormitor, m-am trîntit în pat și am adormit. N-am simțit nimic, nici măcar că Alice m-a descălțat și m-a învelit cu pătura. Am dormit așa cîteva ore pînă cînd m-a trezit telefonul. Era un post de televiziune care-mi cerea [illegible] de presă care, în primele zile ale revoluției, nu aveau repre[illegible] durat mai mult de zece minute. Îmi dădeam seama că mai [illegible] de la F.B.I. Am reușit să iau legătura cu omul meu încă de

F.B.I. In mod precis, la unul dintre aceste numere
bit puțin, folosind un cod. Am căzut de acord să ne
. ziua următoare.
pentru zilele de primăvară tîrzie. La ora 11,30, am tras mașina la Rainer, Maryland. Acest loc de întîlnire fu fixat de F.B.I. Agenții F.B.I. m-au salutat călduros și am cărît puțin înainte de a merge să luăm o gustare și să discutăm despre călătoria în Republica Dominicană.

— Să nu-l uităm pe Revin, a intervenit unul dintre

cred că o să mai dea din moment ce numele meu a apărut în toate ziarele. Dumnezeii lor de ziariști! Acum va trebui să-l conving pe Revin că pe tot timpul șederii mele la Santo Domingo n-am lucrat pentru C I A. Cred că ăsta-i lucrul ce-l interesează acum.

— Părerea mea e că ai dreptate, a spus agentul mai tînăr. Sper că te-ai și gîndit la o legendă verosimilă pentru cazul în care îți va telefona?

— Credeți că o să-mi mai dea telefon?

— Cred că da! Te-au urmărit și verificat prea mult timp
și te abandoneze pentru
. Dacă observi că ești urmărit nu veni la întîlnire, te
căuta noi, ulterior.

În timp ce mă înapoiam la birou,
că era posibil ca Revin

talului, iar colegul era pentru mărirea vitezei de reacție. El
din Chemprox o firmă rentabilă. A sunat telefonul.

Vocea de la capătul celălalt al firului m-a făcut să-mi schimb tonul și să uit formulele, Alcidul 707 și toate celelalte probleme.

— Val? Salut! Îmi face plăcere că ți-ai adus aminte de mine!

Rusul a intrat direct în problemă.

— John, cînd ne putem vedea? Am ceva foarte important de discutat cu tine.

M-am forțat să răspund cît mai bucuros posibil.

— Oricînd dorești, Val! Și eu aș vrea să te văd. Am să-ți povestesc niște chestii interesante. Sper să vii cu vești bune la întîlnire.

Revin, tot cu o voce rece, de om de afaceri, mi-a răs-
:

— E important să ne întîlnim [illegible] la întîlnire?

- Da, cum să nu! Unde? În acest timp [illegible] creion și o agendă ca să-mi notez.

— Vino la intersecția [illegible] partea de nord-est a Washingtonului. Intersecția [illegible] se află în apropierea Chemprox-ului și n-o să-ți fie [illegible] nă să vii pînă acolo

— La ce oră ne întîlnim?

— La unsprezece și jumătate! a hotărît el.

— Bine, mi-am notat. Atunci, pe mîine!

Preocupat cum să termine mai repede discuția, Revin m-a întrebat:

— Deci, totul e clar pentru mîine, nu?

— Da, Val. La revedere! Am închis telefonul. De mîine o să încep să-l pun pe jar atît. Dacă trec eu la atac, el o să mă slăbească cu întrebările legate de Santo Domingo. Atacul e cea mai bună apărare, mi-am reamintit eu

Puțin mai tîrziu de miezul nopții, am plecat de la birourile Chemprox, fiind atent la tot ce se întîmpla pe stradă După o jumătate de oră am intrat într-o zonă comercială a orașului și m-am oprit lîngă o cabină telefonică. Am stins farurile și am oprit motorul. Am așteptat cîteva minu-

Nu se vedea țipenie de om prin apropiere. Am deschis portiera, m-am dat jos din mașină și am închis la loc portiera Tanc! Zgomotul a spart liniștea nopții. Scîrțîitul ușii de la cabina telefonică era amplificat de tăcerea cristalină din jur. Nu era lună, dar cerul înstelat radia o lumină argintie. Am introdus fisa în telefon. Tonul se auzea foarte tare. Am formăt un număr secret. Precautul „alo" de la celălalt capăt al firului îmi era familiar.

— John la telefon, am zis cu încet, în timp ce cu privirea scormoneam toate umbrele din împrejurimi.

— Ce s-a întîmplat? a întrebat [illegible] teresată vocea de la celălalt capăt al firului. Te-a sunat Val?

- Da' Ne[illegible]

[illegible] Pe[illegible] la ora 11?

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] gîndeam și

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] Am [illegible]
chis portiera și am ascultat. [illegible]
printre sîrmele de telegraf, lătr[illegible]
cletă care trecea undeva departe.

Totuși, m-am aplecat și am scos de sub [illegible]
[illegible]
am pus piedica de siguranță și l-am băgat în buzun[illegible]
am ieșit din mașină și m-am dus la un telefon public.

— Alo! am auzit din nou vocea aceea somnoroasă.

— John te deranjează. Uite despre ce-i vorba: o mașină m-a urmărit în timp ce îți dădeam telefon și pe drum înspre casă. I-am dat numărul mașinii și am închis telefonul.

Dimineața următoare am aflat că mașina respectivă era o mașină de închiriat. Poate că am devenit prea nervos!

Ziua de 7 mai a fost o zi înnourată, ploaia putea începe în orice clipă. După discuția telefonică cu un agent al F.B.I.-ului am petrecut cîteva ore la uzină. La ora 11 dimineața, m-am schimbat și am plecat.

Am ajuns la locul de întîlnire la ora 11,25 și am rămas în mașina parcată în apropierea intersecției. Timpul trecea greu. Mă uitam în oglinda retrovizoare și urmăream tot ce se întîmpla în jurul meu. Revin nu mai venea. Trecuseră deja 10 minute. Apoi l-am zărit. Se afla lîngă un magazin de peste drum, îndreptîndu-se spre mașina mea pe un itinerar complicat. L-am recunoscut după mers și după pardesiul deschelat. S-a uitat în jur și apoi s-a apropiat repede de mașină deschizînd portiera:

— Salut, John! Iartă-mă că am întîrziat. Îmi zîmbea cu toată fața

— Nu face nimic! i-am răspuns zîmbindu-i, în timp ce îi întindeam mîna. Am pornit motorul și am plecat, iar Revin a amplif[illegible]
cea de obicei

— Hai să mergem la restaurantul Leonie, de pe bulevardul Universității. Cunoști drumul?

— Nu, îmi spui tu pe unde s-o iau. La radio se transmiteau marșuri. Val, știi să cînți la vreun instrument?

[illegible]

— Măi, ce femeie! Îmi amintește de fetele de la Moscova. De ce nu vrei să vii la Moscova? Poate că as reuși să-mi iau și eu concediul atunci și ți-as fi ghid

Îmi stătea pe limbă să-i spun: „Da, mai ales spre sediile K.G.B.-ului". I-am răspuns:

— Ar fi frumos, dar tocmai m-am întors dintr-o călătorie în care mi-am irosit și ultimele rezerve pecuniare.

Val m-a întrerupt.

— Da?! Unde ai fost?

— La Santo Domingo, ca să-mi aranjez niște probleme de afaceri. Am fost nevoit să fac lucrul acesta din moment ce voi nu vreți să încheiați un acord comercial cu Chemprox, [illegible]
nu m-am putut întoarce decît cu o mare întîrziere.

— Ai fost în țara în care Statele Unite intervin brutal, [illegible] lînd normele de drept internațional?

M-am uitat la el ca la o ceapă degerată:

— Din cîte îmi dau eu seama, ceea ce s-a întîmplat la [illegible]
pesta. Ne uitam unul la altul, eu înfuriat, iar el cu o supe-

rioritate pompoasă. Mi-am revenit și am [illegible] obișnuita voce a mea:

— Uite ce! Se pare că n-o s[illegible] nea Sovietică, desi aș avea nevoie de un [illegible] că altfel dau faliment, dar...

— John, tartă-mă te rog. Pe noi doi nu ne [illegible] politica cu știința și afacerile.

[illegible] celul acela mă întreb dacă-i bine. Cred că ar fi bine să ne intereseze mai mult treburile astea.

Revin a ignorat ultima remarcă.

[illegible] Washington un acord comercial cu S.U.A., te-ar ajuta acest lucru? Ce părere ai?

— Nu înțeleg, care guvern? Al vostru?

— Da, John! Guvernul marii Uniuni a Republicilor Socialiste Sovietice.

— Din discuțiile pe care le-am avut pînă în prezent, în toți acești ani, eu înțelesesem că vom încheia un astfel de contract comercial foarte curînd, zic un contract privind livrarea de produse chimice...

— Not! Adică — nu! Eu mă gîndesc la un alt fel de contract, un contract care să te privească doar pe tine. Dar, să lăsam asta pentru mai tîrziu. Poftă bună. E o mîncare delicioasă!

Cîteva minute am mîncat în tăcere, apoi Revin m-a întrebat pe neașteptate:

— Ce fel de pașaport ai? Ai pasaport diplomatic? În timpul ăsta mă privea, urmărindu-mi toate reacțiile.

— Nu! Un pasaport obișnuit. Am băgat mîna în buzunar, am scos pașaportul și i l-am aruncat. Am făcut toate [illegible] să mănînc de parcă n-aș fi remarcat caracterul neobișnuit al întrebării.

[illegible] pașaport diplomatic pe care mi l-a dat ca să mă uit la

[illegible] vorba de afaceri, ce facem cu acordul ăla? Nu mi-ai nimic [illegible] Se pare că voi nu vreți sau nu vă interesează afaceri cu mine. Nu vreți să scăpați de rugină?

Aceste afirmații l-au făcut, cel puțin pentru moment, să renunțe la întrebările legate de călătoria mea în Republica Dominicană. Enervat, m-a întrebat:

— Ce vrei să zici cu asta, cu rugina?

Am zîmbit.

— Vai, eu vînd substanțe chimice prin care se dezoxidează metalele, așa cum cred că ai aflat deja. Acestea sînt substanțele cu care fac eu afaceri, deși pînă în prezent n-am prea avut succes. Dacă Uniunea Sovietică nu vrea să folo[illegible] bune din lume, atunci despre ce altceva vrei să discutăm? Singurul lucru la care mă gîndesc este că vreți să vă băgați banu în altă afacere. Știi bine, Val, că mă gîndesc mult la tine. În definitiv, îl reprezinți pe dr. Stupar și acesta a afirmat că ar fi posibilă încheierea unui acord comercial, așa cum [illegible]

Cu un aer de om foarte încurcat, Revin mi-a răspuns:

— Ascultă! Eu *încerc* să te ajut să faci alt tip de afaceri cu țara mea. Apropo, care dintre „prietenii" mei ți-au [illegible] aceste promisiuni?

— Îi cunosti — colegii tăi, Butenko și Izvekov! Ei, precum și dr. Stupar, mi-au promis cîte în lună și în stele

Discuția noastră se incingea din nou. [illegible] că pe el il preocupa călătoria mea la Santo Domingo [illegible] reușea să abordeze acest subiect asa cum ar fi v[illegible]

— John! Ce crezi că fac eu aici? Crezi că am [illegible] teres ca să-mi creez singur neplăceri? Poți fi [illegible] Si dă-mi voie să-ți spun că nici Butenko și nici [illegible] [illegible] nici nu mi-au [illegible] Il cunosc și eu, dar asta-i tot. Și te rog nu mai [illegible] [illegible] „mica ta călătorie", după cite imi amintesc. Acum vreau să te ascult, deoarece eu nu vreau să am de-a face cu oameni care nu-mi spun totul și, mai ales, care nu-mi spun adevărul. Nu uita că am posibilitatea să verific tot ce-mi spui

— Voi n-aveți ambasadă la Santo Domingo și nu văd cum ai putea verifica cele spuse de mine.

Il vedeam cum se infurie

— Avem mai multe mijloace prin care să verificăm cele spuse de tine. Nu-i nevoie de ambasadă ca să aflu ce ai făcut tu la Santo Domingo. Țara mea are mulți prieteni, pretutindeni! Auzi? Pretutindeni!

Temindu-mă că relațiile noastre s-ar putea rupe in acest moment, am incercat să-l calmez pe Revin.

[illegible]

— Cine s-a enervat? Eu unul, nu! Tu incerci să strici prietenia!

[illegible]

[illegible] de vedere, dar, cu toate astea, voi mai face o incercare

— Val, fii atent la mine! [illegible]

[illegible] scuție de genul acesteia. Hai să o

[illegible]

[illegible] spus de citeva ori că am fost plecat [illegible] prox. Aceeași cauză mă determină să stau de vor- acum cu tine. Am nevoie de citeva contracte comerciale! [illegible] pare că nu ințelegi ce-ți spun de atita timp!

— John, eu te ințeleg. N-am sa mai aduc vorba despre această chestiune. Te cred. Dacă tu susții că ăsta a fost singurul motiv pentru care ai plecat in Republica Dominicană.

[illegible] convinsesem. Eram aproape epuizat după această discuție. In dimineața zilei următoare, foarte devreme, m-am intilnit cu agenții F.B.I. in suburbia care aparține de Virginia

— John, a spus unul dintre agenți, ai reușit să faci o treabă bună, in ciuda faptului că porneai handicapat in această acțiune. Domnule, banuia ceva?

— A fost foarte bănuitor și foarte nervos tot timpul. Am băgat mina in buzunar după notele informative

Agentul m-a intrebat.

[illegible] nuare? Crezi că l-ai convins că o să fii un bun spion pentru țara lui?

— Nu știu ce să zic! Era foarte intrigat de călătoria făcută in Republica Dominicană, dar il interesează atit de mult legaturile mele cu oamenii din cercurile guvernamentale și cunoștințele mele științifice, că s-ar putea să treacă peste sus- [illegible]

Le-am comunicat agenților că Revin a spus că o să-mi dea un telefon pentru a aranja locul unde urmează să ne in- [illegible]

mea în Republica Dominicană și expi[illegible]
dat.

[illegible]
direct la Moscova. [illegible]
și, după propria lui afirmație, acolo „îmbina p[illegible]
cerile".

In ziua de 24 mai, la ora 11 seara, am fost sunat [illegible]
prox. Era ciudat că Revin îmi dădea telefon la o o[illegible]
tîrzie. Eu îi spusesem că lucrez cîte 15—18 ore pe zi, așa că faptul că el m-a găsit la birou la o oră așa de tîrzie confirma adevărul celor spuse de mine. Rușii nu prea aveau încredere în Chemprox. Ei socoteau această firmă ca fiind o acoperire [illegible] traspionaj și nu pentru afaceri.

Revin era [illegible] și mi-a fixat o intîlnire pentru cea de a doua zi

La locul și ora fixată pentru intîlnire a apărut Revin, care a intrat imediat în mașină. Avea o față serioasă și solemnă.

— A murit fiul dr. Stupar! mi-a spus el. Îl priveam uluit

— Fiul dr. Stupar? Ce s-a întîmplat? Revin, tot trist, mi-a răspuns:

— Da, John, e o mare tragedie. A murit de amigdalită. Asta este ceea ce am aflat eu de la Moscova

Revin era într-adevăr șocat. Afacerile noastre doar cu cîteva ore mai înainte. Serghei Stupar îi era prieten bun. Știam că dr. Stupar își iubea foarte mult băiatul mai mare, deși mai [illegible] [illegible] [illegible]

— Ascultă Val, eu nu pot să mă joc [illegible] să mă întîlnesc cu un diplomat sovietic de fiecare dată [illegible] întîlnesc cu tine și cu alți colegi ai tăi. Fiecare [illegible] marea cu sarea și, de fapt, nu iese nimic. Dacă n[illegible] concret, și asta foarte curînd, am terminat-o cu întîlnirile.

Revin și-a aprins o altă țigară și a spus pe un ton [illegible] tul de spășit :

— Cîțiva membri ai ambasadei nu au nimic de-a [illegible] lig cert din această afacere. Trebuie să ai răbdare. Am și eu sefi și sînt nevoit să-i lămuresc, să-i conving că tu ești prieten al poporului sovietic. Ai răbdare, te rog ! Ți-am adus ceva de la dr. Stupar

Revin a băgat mîna în buzunar și a scos un pachețel

— Avînd în vedere tragedia din familia dr. Stupar, nu se face să-l iau, Val !

— Serghei ar insista și el ca să-l primești. Despachetează-l. Înăuntru se găsea o cutie lucrată în stil popular. Era transpusă pe cutie o scenă folclorică, iar lucrătura era extraordinar de fină. I-am mulțumit lui Revin și l-am rugat să-i transmită lui Serghei mulțumirile mele. S-a uitat la ceas :

— Trebuie să plec. Sînt chemat la ambasador și nu pot să întîrzi..

Acționînd ca și cînd m-aș fi săturat pînă în gît de pronosticurile sovieticilor, l-am dus pînă în oraș în cea mai desăvîrșită tăcere. Cînd am ajuns la Riversdale, Revin m-a rugat să opresc la drumul 410, mormăind ceva despre o întîlnire cu un prieten. În timp ce cobora din mașină, i-am spus :

— Val, [illegible] vă hotărîți voi, am nevoie de comenzi pentru produsele mele. O să-ți telefonez [illegible] printre ceilalți trecători. Nu se deosebea cu nimic de studenții care treceau pe stradă.

Nu mi-a telefonat decît pe 8 iulie. Mă invita la un restaurant pe data de 13 iulie.

— Val, i-am zis cu confidențial, ți-am mai vorbit deja o dată de treaba asta. O să-ți dau și acum același răspuns : am fost acolo ca să explorez posibilitățile încheierii unor acorduri comerciale sau să construiesc o uzină chimică Cam [illegible]

Dacă asta a fost totul, de ce te-ai întors acasă așa de tîrziu, după ce toți ceilalți americani erau de [illegible] de acolo ai fost luat pe bordul portavionului Boxer, iar ulterior ai fost transferat pe o altă navă Mie mi se pare că acest transfer s-a făcut pentru a se da o aparență de legalitate întoarcerii tale acasă. Întîrzierea ar avea o explicație logică numai dacă ai fost plecat acolo cu alte scopuri. Ar fi mai bine dacă mi-ai spune adevărul ! Apoi, întinzînd degetul arătător spre mine, a repetat cu o voce intensă, joasă :

— Spune-mi adevărul !

Încă calm și întinzînd niște unt pe pîine, m-am uitat la el și i-am spus :

— Val, vezi-ți lungul nasului. Am mușcat din pîine, am [illegible]

— Noi doi am terminat-o ! Era și timpul, dacă tot ce poți face este să-mi promiți marea cu sarea, atunci ne pierdem timpul degeaba. Amîndoi sîntem bînuitori și nu avem încredere unul în altul. N-o să iasă nimic bun din aceste re- [illegible] col securitatea personală. A întîlni un diplomat sovietic e un

lucru deosebit de periculos, e prea pe[illegible] tilnesc cu tine!

— John, eu vreau să fiu sigur de tine. Cariera m[illegible] fi distrusă dacă aș face greseala să te recomand ca p[illegible] soana cu atitudine prietenoasă față de țara mea, iar ap[illegible] poți să-ți dai seama că această afacere este un risc pentru amindoi.

Mi-am dat seama că discuția devenise prea negativă, dar eu reusisem să-l fac să schimbe subiectul. Mi-am zis că trebuie să-mi revin și să-l las să mă conducă pe drumul pe care voia el să mă duc. Știam că el era convins de loialitatea mea, că era gata să-și asume un risc mai mare. M-am aplecat asupra farfuriei și am început să mănînc ca și cînd mă pregăteam să termin mai repede și să plec.

— Val, cred că asta-i ultima masă pe care o mai luăm împreună. M-a întrerupt brusc:

— Să nu fim pripiți. Parcă așa se spune, nu? Pripit, da, pripit! Mă cunoști, îmi ești simpatic și sper să te ajut cu Chemprox-ul tău. Să verlem dacă nu cumva pot să-ți fac rost de ceva mai concret pînă la începutul anului. Am să sublimez urgența acestei afaceri în discuția pe care o s-o am cu șeful.

De data asta vorbea cu autoritatea unui general rus

- Știi, John, eu sînt cineva în țara mea. Cu o aroganță deplină, a adăugat: Pot face multe pentru tine, cu condiția ca tu să lucrezi foarte [illegible]

[illegible]ndu-mă că mă dau batut, i-am spus:

[illegible]ine, [illegible]

[illegible]-o să mai avem ce discuta.

[illegible] aduc informațiile pe care mi le-ai [illegible] să-ți mai dau nimic pînă cînd tu [illegible]

I-am dat un plic pe care era trecută adresa dr. Stupal „Condoleanțele", am zis eu în timp ce-i dădeam plicul.

— John, te rog să mă crezi că eu îmi dau toată silința să aranjez treburile cu Moscova. După ce s-a uitat la ceasul

[illegible]

E timpul să [illegible] grăbindu-se să ajungă mai re[illegible] să-l duc înapoi pe drumul pe care [illegible]

Tocmai treceam de drumul 495, [illegible]

— Mă duci acolo, uite acolo! În timpul acesta arăta cu [illegible]

— Pe curînd, mi-a spus el în timp ce cobora avînd în mînă plicul cu notele date de mine. În notele respective erau [illegible] domeniul metalurgiei.

Această acțiune de contraspionaj începuse să mă obosească. În ziua aceea am fost deosebit de obosit și speram că întîlnirea cu agenții F.B.I.-ului să dureze cît mai puțin.

Îndreptîndu-mă spre locul de întîlnire am ieșit din strada pe care se afla magazinul universal spre Beltway, South. În timp ce accleram, am observat că un Volkswagen mă urmărea. M-am apropiat de str. Pennsylvania și am semnalizat că o iau la dreapta. Volkswagenul a încetinit pînă am făcut manevra indicată, pe urmă a pornit grăbit după mine. Eu am mers doar pînă la prima stradă laterală, luînd-o pe aceasta și întorcîndu-mă pe șosea.

Eram pe partea cealaltă a șoselei cînd Volkswagenul a trecut scurtînd pe strada Pennsylvania. Am observat plăcuța [illegible] am luat-o cu. Eu m-am dus la întîlnirea cu agenții F.B.I. Întîlnirea a avut loc la Hot Shoppes.

[illegible]

putere ai despre omul acesta ?

— E foarte deștept, foarte deștept ! V[illegible] englezește și scormonește exact în locurile cele [illegible] bile ale călătoriei mele la Santo Domingo. Cu toate [illegible] reușit să afle nimic compromițător despre [illegible] ce mă privește, eu l-am pus pe jeratic ! [illegible] un răspuns clar, ori da, ori ba, data viitoare. [illegible] să uit ! Unul din Volkswagenele lor m-a [illegible] m-am despărțit de Revin.

Le-am povestit manevrele făcute și le-am spus ce dorea Revin de la mine. Le-am spus agenților că o să fac rost aceste materiale în cîteva zile, de îndată ce o să aflu un se găsește. Revin voia să afle unele date privitoare la un procedeu special de fabricare a îmbrăcămintei metalice pentru [illegible] acest domeniu, așa că le-am spus celor de la F.B.I. :

— O să trec cîteva informații exacte pe care o să le dezvolt pe mai multe pagini în așa fel încît să fie foarte greu de sesizat. În fond, ei n-au să afle mare lucru. Am să-i spun că o să-i dau un raport mai detaliat după ce încheiem acordul comercial de care îmi pomenește mereu

Bun ! a spus unul din agenți. O să te văd peste vreo două zile și atunci îmi vei spune ce s-a mai întîmplat. Să nu uiți să-mi faci nota informativă

Mi-au spus să plec primul, ca să nu fim văzuți împreună. Luînd în considerație Volkswagenul, trebuia să fim foarte atenți cînd ne întîlneam.

Următoarea întîlnire cu Revin a avut loc pe 3 august. M-a rugat să ne întîlnim pentru a treia oară la intersecția străzilor Eastern și [illegible] cauza lipsei de imaginație, căci m-am convins că nu-i lipsește de loc așa ceva.

Ne-am dus la restaurantul Wagon. În timp ce conduceam mașina, Revin era mult mai atent la ce se întîmpla în jur

[illegible] fost în mai multe locuri, exceptînd Republ[illegible]

— Nu, John ! Unde ai fost imediat după ce ne-am des[illegible] ?

Îmi dădeam seama că iar o să fie o seară de întrebări și răspunsuri. Acesta era doar începutul. Oricum, și am amîndoi i eu fusesem urmărit imediat după despărțire. Era mai bine . dau un răspuns rezonabil

— Ultima noastră întîlnire ? Da-mi voie să mă gîndesc. ultima întîlnire ! A, da ! Îmi amintesc ! Am fost la unul din magazinele firmei, în legătură cu niște probleme referitoare la un client. Dar de ce te interesează ?

— Ei, nu ! a răspuns el încurcat. Nu mă interesează, dar eram curios să știu cît lucrezi. Nu înțeleg cum mai poți rezista '

Ajuns în restaurant am discutat despre diferite fleacuri pînă cînd ne-am hotărît să facem comanda, după care Revin a început cea mai dificilă discuție pe care am avut-o vreodată cu el. Mă aflam într-un restaurant în fața unui spion rus, [illegible] tul respectiv în restaurant. E îndoielnic că F.B.I.-ul știa unde mă aflam.

— Stai să vedem, mormăia Revin. John, nu crezi că cel mai bine ar fi să luăm cîte o friptură în sînge ?

[illegible] -i, povestea unui colonel rus care a lucrat pentru servi-

Răspunsul meu a fost unul obișnuit :

— Nu cred că-i cea mai nimerită. Cre[illegible] un mus[illegible] porc e mai gustos. In ce mă privește, eu co[illegible] un mus[illegible] porc.

Tot ce a zis Revin a fost un „oh". Și-a ascuns fa[illegible] lis a de bucate și a comandat fripturi de porc.

In timp ce așteptam fripturile Revin a început să [illegible] gă șurubul. De fapt, această întîlnire a necesitat un [illegible] atît de mare de energie nervoasă încît nu știu de ce am [illegible] comandat mîncarea, pentru că nu m-am atins de ea.

Revin a început într-un mod foarte direct :

— Spune-mi, ce le-ai zis celor de la F.B.I. ?

Am lăsat furculița jos, m-am uitat la el și am exclamat destul de tare :

— Ești nebun ?! Ce vrei să spui cu asta ? In viața mea n-am fost insultat atîta ! Am pus mîna pe furculiță, voind să mă servesc, dar nu mai puteam. Revin și-a aprins o țigară neslăbindu-mă cu privirea. Era calm și hotărît să nu se dea bătut. A continuat :

— Am vorbit cu dr. Stupar cînd am fost ultima dată la Moscova și el mi-a spus că ai legături cu F.B.I.-ul. Vreau să știu ce ai avut tu de discutat cu F.B.I.-ul. Ințelegi ? Vreau să cunosc conținutul acelei discuții.

[illegible] ului a discutat cu mai mulți membri ai S.A.M. ca să afle ce făcea dr. Stupa[illegible] de ceilalți membri ai societății.

Revin a răspuns direct :

— Nu-i adevărat, și tu știi care-i adevărul ! Voiau să [illegible] tot ce spunea [illegible] cu cine vorbea

— Ascultă, Val ! [illegible] ceea ce spui tu și ce ți-am spus eu. Nu [illegible] am mai văzut pe agentul [illegible]

[illegible] a F.B.I. [illegible]

[illegible] mîna avînd țigările și în [illegible] de încet, m-a întrebat privin[illegible]

[illegible] agent al F.B.I.-ului sau nu ? Răspunsul a fost ra[illegible]

— Te-ai timpit ! Ce înseamnă toate tîmpeniile astea ? [illegible] mă ocup. N-am fost niciodată angajat de vreo în[illegible] sau instituție de stat. Imi pare rău că vii și-mi pui astfel de întrebări, și, în definitiv, nu înțeleg ce te interesează atît de mult persoana mea ?

[illegible]evin și-a aprins altă țigară, în timp ce mă privea fix [illegible]

— John, eu am fost la Moscova și am vorbit cu dr. Stu[illegible] [illegible] pe tine cît capra, Valentine, pe tine și nu pe mine !" Ințelegi ce înseamnă asta, [illegible] pentru toate legăturile pe care țara mea le va avea cu tine. Pot s-o încurc, iar din cariera mea să se aleagă praful dacă iau vreo hotărîre [illegible] întreb ultima dată : Ești sau nu ești agent secret ? [illegible] adevărul ! N-o să ți se întîmple nimic. Iți promit.

Am luat cîteva bucățele de pîine în timp ce mă uitam [illegible]

— Care va să zică, dr. Stupar n-a vrut să mă ajute în [illegible] mele comerciale cu U.R.S.S. De ce, Val, de ce ? M-am [illegible] ochii lui

— De ce n-are încredere în tine dr. Stupar ? Revin s-a [illegible]

arătător, apoi a continua [illegible] avut unele neplăceri pe [illegible] multe necazuri și nu-i de loc dispus să o [illegible] țească și din cauza ta. John, eu nu vreau să f[illegible] [illegible] Eu îți repet ce mi-a spus dr. Stupar [illegible] [illegible] F.B.I.-ului. Ocupau diverse funcții de oameni de [illegible] în cele din urmă, s-au dovedit a fi „șoptitori". Ei au fost cauza unor neplăceri pe care le-a avut prietenul meu. In urma acestor necazuri Serghei și-a ruinat sănătatea.

Revin a turtit chistocul țigării în scrumieră de am crezut că-și rupe degetele.

— Asa se explică faptul că nu arăta prea bine cînd a plecat, am mormăit eu. Val, spune-mi, te rog, un lucru, doar atît!

— Da, John, mi-a spus el politicos. Ce vrei să știi?

Am întins brusc furculița spre pieptul lui și l-am întrebat:

— Ce legătură au toate chestiile astea cu mine? Vorbeam sacadat și nervos, într-un fel care nu-mi era propriu. Și ce legătură există între loialitatea față de poporul rus și un acord comercial? Il amenințam cu furculița. Tu ești cel care trebuie să răspunzi la întrebări, nu eu. Am ajuns să mă întreb dacă sînteți în stare să onorați ofertele pe care le facem!

Puțin cam intimidat, Revin a răspuns:

— Mă, ești agent secret sau nu ești? Dacă mă minți o să o pățești urît de tot. Înțelegi ce-ți spun eu?

— Nu, nu înțeleg despre ce tot trăncănești acolo. De fapt, nici nu știu ce dracu caut aici și de ce stau de vorbă cu tine. Pur și simplu, e ridicol!

Revin, înfuriat că nu am arătat prin nimic că i-aș [illegible] teles amenințarea, mi-a spus:

— Eu nu prostesc pe nimeni, poți fi sigur. Asta e o afacere serioasă și dacă ne îndeplinim corect obligațiile vom [illegible]ea și răsplata cuvenită, dar te avertizez, John Huminik, dacă-mi cauzezi vreo neplăcere ducîndu-te la F.B.I., asta în-

[illegible]

[illegible] vorbească despre nimicuri

John, știi că acum e cea mai frumoasă vreme la Mos[illegible]? Părinții stau în pragul casei privind la cerul înstelat. Tata pufăie din lulea, iar mama ascultă muzică la radio. Știu că foarte curînd o să fie din nou prea frig ca să stea afară, așa că se bucură de ultimele seri de vară. Aici e extraordi[illegible]

Dintr-o dată, pe neașteptate, a venit o întrebare sfrede[illegible]

— Lucrezi pentru C.I.A., ai lucrat pentru C.I.A. în Republica Dominicană? Răspunsul tău nu va afecta cu nimic relațiile dintre noi, dar vreau să știu lucrul acesta.

De data asta n-am știut ce să-i răspund. Nu mi-a dat timp. Apoi, mi-am revenit:

— Ți-am spus de nu știu cîte ori ce am făcut acolo. Crezi că dacă aș lucra pentru o agenție guvernamentală aș lucra zi și noapte, fără odihnă? Te rog să nu-mi mai pui astfel de în[illegible]. Nu mai vreau să aud așa ceva, că am terminat-o. E [illegible]

[illegible]

— Bine, John! Am terminat. La următoarea întîlnire [illegible] trece la afaceri. Trebuie să discut mai înainte cu șeful să [illegible] ce părere are și el. Am să-ți dau telefon în momentul

[illegible]
[illegible]
aceea se spune că americanii dau [illegible]
10% din costul consumației. Revin a [illegible]
cred că 10% e suficient pentru bacșiș, ce z[illegible]

— Nu, eu intotdeauna dau 15%

Devreme, foarte devreme dimineața [illegible]
tilnit cu agenții F.B.I. Am plecat din Washington [illegible]
ma, deoarece aveam de parcurs peste 30 de mile [illegible]
cul de intilnire. Noi considerăm locul respectiv ca fiind [illegible]
loc sigur. Am discutat evenimentele serii trecute, iar a[illegible]
erau incintați

— John, se pare că Revin vrea să te recruteze și să te atragă intr-o acțiune de spionaj pe care are misiunea să o execute!

Ritmul acțiunii s-a accelerat în toamna aceea. M-am in-
[illegible]
gajat ani în sir. După o pauză de două luni, în care n-auzisem nimic de Revin — perioadă în care șefii lui sovietici se pare că acționaseră cu o intensitate sporită ca să afle dacă lucrez sau nu pentru F.B.I. sau C.I.A. — am auzit din nou a telefon vocea lui atit de cunoscută.

— Alo, John! a explodat el cordial. Imi face plăcere să-ți aud din nou glasul. Poți să te intilnești cu mine pe 26 octombrie, să zicem la ora șapte, la locul de parcare de la Blair Mansion Inn?

Răsuflind ușurat la gîndul că relațiile noastre erau apa-
[illegible]

— Imi va face plăcere. Sper că-mi aduci vești bune?!

Nu mi-a răspuns la intrebare. Tot ce a zis a fost:

— Atunci ne vedem acolo. Bună seara. Clic, și telefonul amuțit.

A fost ultima dată cînd am mai discutat cu Revin la telefon. Incepînd din seara aceea toate intilnirile erau stabilite
[illegible]
[illegible] să studiez situația și să văd dacă nu cumva voi zări
[illegible] de-al lui Revin ascunzîndu-se în umbrele serii. In

locuințelor se aprinseseră luminile.

Revin a apărut pe neașteptate cu mersul său de [illegible] cu un zimbet ce-i lumina fața. N-arăta de loc a [illegible]

De îndată ce am intrat în restaurantul [illegible] cu el. I-am răspuns cu o întrebare:

— Da, desigur! Despre ce crezi că am discutat pînă acum, dacă nu de asta?

— Să presupunem că nu se va încheia nici un acord comercial, ci un alt aranjament, ce ai face în cazul acesta? Revin s-a lăsat pe spătarul scaunului și și-a aprins o țigară.

— Depinde de ce îmi veți propune, i-am zis cu precauție. Revin s-a aplecat din nou peste masă și mi-a spus:

— John, eu știu că ai investit foarte mulți bani în Chemprox și că acum ai nevoie de bani cu care să trăiești. Îmi mai dau seama că dacă ai duce-o mai bine, ai putea lucra cu o eficiență sporită.

Ascultam atent să văd ce vrea el.

— Ai adus informațiile pe care te-am rugat să mi le procuri? m-a întrebat el.

— Da, Val! Sînt în mașină. O să ți le dau la plecare. [illegible] mâinile de-a încheia împreună un acord.

— Just! Sînt gata să-ți fac o ofertă de pe urma căreia [illegible] pînă întrebarea crucială. Vrei să devii consilier al guvernului meu în cazul în care îți vom plăti cel puțin 10 000 de dolari pe an, această fiind minimum garantat? Activitatea pe [illegible] să o desfășori va fi [illegible] să mănînc, părînd puțin încurcat de propunerea pe care mi-a făcut-o Revin.

— Știu eu ce să zic?! Să încercăm să facem și treaba [illegible] deoarece am nevoie de bani. Dar, ascultă, [illegible] plătiți un acont imediat.

[illegible]

— Am să țin banii acasă și o să-i cheltuiesc cît mai puțin. [illegible] schimb modul de viață și n-o să atrag prin nimic [illegible] asupra noilor mele resurse de cîștig. Poți fi liniștit [illegible]

— Bun. Acum aș vrea să-mi faci o listă cu toate domeniile de activitate din care ai cunoștințe și cu toate domeniile din care poți obține informații fără să trezești suspiciuni. Această listă îmi va servi drept ghid în alegerea problemelor asupra cărora pot să te consult.

I-am spus precaut:

[illegible]

n-ai o idee precisă asupra problemelor despre care vrei să mă consulți!

— Cam așa ceva, John. Din cînd în cînd, îți voi cere anumite lucruri, în special din clipa în care vei începe activitatea la Melpar. Sînt sigur că acolo se discută multe lucruri despre care guvernul țării mele ar dori să fie informat.

Eram sigur că rușii doreau acest lucru. „Isuse, un spion [illegible] zi." Astfel de gînduri îmi treceau prin cap în timp ce [illegible] ultam pe Revin.

[illegible] înte de a ne lua rămas bun, am hotărît să ne întîlnim [illegible] de acord să aduc niște informații și lista cerută [illegible]

Revin mi-a spus că o să aducă [illegible]
că că țara lui e interesată în serviciile ca [illegible]

La ora 7,00, în ziua de 16 noiembrie, [illegible]
parcare așteptîndu-l pe Valentin A. Revin [illegible]
tam, am început să mă gîndesc la omul Revin. S[illegible]
buie că a fost bine instruit în țară. Era un tip [illegible]
îmi dădeam cu seama, deși nu mi plăcea că mă [illegible]
împingea de la spate. Îl admiram, în schimb, [illegible]
mentul cu care își îndeplinea misiunea de a mă [illegible]

[illegible]

cîte ori avea prilejul sau vreun moti[illegible]

[illegible] nu puteam ști.

Mă gîndeam să-l determin într-un fe[illegible]
acest lucru. Probabi[illegible]
tr-o situație [illegible]

[illegible]

Tocmai î[illegible] această omul în cauză a apărut, trecînd
ca din întîmplare pe lîngă mașinile [illegible]
Cu [illegible]

[illegible]

[illegible] sub bordul
[illegible] gistra unele crim[illegible]

[illegible]

— Nu, nu! Nu le scoate din buzunar acum și aici! a
[illegible]
taurant

— Să nu mai aduci niciodată astfel de documente cu ti-
[illegible] ind luăm masa [illegible]
e periculos pentru tine

— Şi acum despre semnalele de a
pe punctul de a ne întîlni şi, ori tu or
care ne urmăreşte sau că s-ar putea să fi
fine, ceva mai deosebit, mai în afară de ne
folosi de aceste semnale. Nu vom schimba un

Cu mîna şi-a potrivit cravata. A spus:

— Asta-i tot ce vei face. Îţi potriveşti cravata şi
torci acasă sau la birou. Voi aranja eu o altă întîlnu
rior vom alege locuri alternative de întîlnire.

m a

Mi-a răspuns mimiru:

nal de avertizare. De data aceasta pentru cazul în care se în-
tîmplă ceva deosebit în afara întîlnirilor, dacă observi că te
urmăreşte cineva sau dacă te vizitează vreun străin în legă-
tură cu vreo problemă care ne interesează pe amîndoi.

Acum era destins. A făcut semn ospătăriţei şi a mai co-
mandat un rînd de băuturi. Eu nu mai puteam bea.

— John, despre aceste semnale: ştii că există un indica-
tor pe drumul Brinkley? Este un indicator semnificînd în-
tersecţie de drumuri.

ate din gumă să fie pe negru şi ju-

„Oho, mă gîndeam eu, tipul ăsta s-a gîndit la toate, pînă

— Vai, vreau să te întreb ceva important. Ce să fac dacă am neplăceri cu F.B.I.-ul? Pedepsele sînt grele pentru cei care lucrează pentru ţara ta. Spune-mi ce-ai putea face ca să

Răspunsul lui a fost o bombă:

— Pot să-ţi asigur fuga în Rusia!

A urmat o pauză pentru a-mi da răgaz să pricep despre ce-l vorba. El îmi urmărea toate reacţiile. Trebuia să reacţio-nez cît mai repede şi cît mai nimerit pentru situaţia respec-tivă, ca el să nu bănuiască adevărata mea calitate de agent

— Lăsînd de o parte faptul că nu cunosc limba rusă, ce

vitate potrivită pregătirii pe care o ai, iarăşi n-ai de ce

fi mîndră să aibă un om de știință de [illegible] un om de știință și un tehnician de prim[illegible]

[illegible] obișnuite, cu atît mai mult atunci cînd [illegible] mele. În cazuri de acestea nu poți trece [illegible] dar să mai pleci în altă țară.

— O să mă ocup cu de toate aranjamentele necesare ca să poți fugi, dacă vei fi nevoit să faci treaba asta, bineînțeles!

Seara aceea Revin a fost foarte mîndru de el. Mă prinsese în laț. Avea succes în acțiunea întreprinsă, iar șeful său putea să fie mulțumit.

Restul întîlnirii a decurs normal, excepînd faptul că nu-mi aduse nici un ban.

— Îmi trebuie timp să aranjez moalitățile de plată! Guvernul țării mele își ține cuvîntul dat și eu vorbesc în numele guvernului. Veți fi plătit, plătit bine!

Apoi, Revin mi-a explicat procedeul prin care urma să-i transmit documente și informații data viitoare.

— Din momentul acesta nici un fel de informații sau documente nu vor mai fi transmise pe timpul cînd luăm masa împreună. E prea riscant.

Arătîndu-mi data cînd va avea loc noua întîlnire, mi-a spus:

— Veți merge la cabina telefonică de la stația Gulf, piața Rigus, din partea de nord a Washingtonului. La ora 9 [illegible] în fața magazinului.

A făcut o schiță ca să-mi arate unde este locul respectiv.

— Fa-te că dai un telefon și apoi te întorci la mașină și stai liniștit. Atunci voi apărea eu și, de asemenea, o să intru într-o cabină telefonică și o să mă fac că vorbesc la telefon [illegible] ca tu să mă urmezi. Voi conduce mașina pînă la un loc sigur, unde am să opresc pretinzînd că am o pană. [illegible]

[illegible] vor să pună la cale o acțiune de mari proporții. Se pare [illegible] să te [illegible] [illegible] să fii foarte precaut. Ei nu glumesc cînd e vorba de astfel de lucruri.

Am discutat și noile cereri de informații. Le-am spus:

— Eu pot face rost de informațiile respective. Ne întîlnim și vom hotărî ce putem să dăm și ce nu.

Un altul din cei trei agenți care luau parte la întîlnire, a [illegible]:

— Laboratorul nostru poate produce și unele documente prin care să-l dezinformăm pe Revin.

F.B.I.-ul elaborase un plan foarte amănunțit pe baza căruia aveau loc întîlniri între agenții F.B.I.-ului și mine. Planul lui Revin părea copilăresc pe lîngă cel ce elaborase F.B.I.-ul. Mi s-au asigurat sisteme de legătură rapide, care au funcționat excepțional de fiecare dată cînd le-am folosit în cele 10 luni de acțiune. Întrucît procedeele folosite mai constituie secrete, nu pot fi dezvăluite.

Pe vremea aceea lucram la Melpar și făceam parte din personalul de conducere, fiind consilier în probleme de cercetare [illegible] făcere. Făceam adesea vizite în unitățile Pentagonului ca să discut probleme de afaceri.

Participam, de asemenea, la multe conferințe științifice [illegible] pe linie de stat în probleme deosebite, inclusiv în [illegible] legate de viața în jungla Vietnamului, de blindaje [illegible] le din care să fie fabricate diferite arme, proble- [illegible] de programul nostru de cuprindere a spațiului cos-

[illegible]
aveam destule comenzi pentru [illegible]
rentabilă. In acelaşi timp, eram com[illegible]
rezervă a forţelor armate, mai precis al [illegible]
centru chimic, biologic şi radiologic, situat [illegible]
baza aeriană Andrews, dar această funcţie nu [illegible]
multe greutăţi.

[illegible] Era ora 9 seara.
[illegible] două cabine telefonice care se află
[illegible] la dreapta, am intrat într-o cabină şi am dat
[illegible] gajat al firmei Chemprox. Am vorbit cîteva
[illegible] care am pus receptorul în furcă şi m-am întors
[illegible]. Stăteam în maşină cu luminile stinse, numai ochi
[illegible] ca să prind cel mai mic zgomot, tremurînd cînd ra-
[illegible] îngheţat pătrundeau prin geamul lăsat. Am as-
[illegible] minute, întrebîndu-mă dacă Revin va mai veni
[illegible] nu. Lîngă mine aveam un plic din hîrtie ma-
[illegible] informaţii de care eram sigur că
[illegible]
[illegible] maşina nouă pe care o comandase,
[illegible]
[illegible] cu cauciucuri negre. Dacă n-ar fi avut
[illegible] C.D. şi dacă n-ar fi existat supravegherea
[illegible] ar fi dispărut foarte repede printre celelalte
[illegible] de pe străzile oraşului. Revin se îndrepta spre cabina
[illegible]ă. M-a văzut. Ţinea o mînă în buzunar şi n-a scos-o
[illegible] cînd a introdus fişa în telefon, nici cînd a format numă-
[illegible] cealaltă mînă. Mă întrebam ce avea în buzunar, o mînă
[illegible] de frig sau o armă?
[illegible]

și am trecut peste locul de parcare de pe [illegible] Riggs. Am accelerat ca să ajung în spatele [illegible] tra în șuvoiul de mașini de pe drum.

După ce a trecut de cîteva cvartale de locuințe, a luat-o [illegible] și același lucru l-am făcut și eu cîteva secunde mai tîrziu. O dată am zărit numele unei străzi, dar mergeam prea tare ca să mai fiu atent la altceva decît la volan.

Am mers așa pe străzile Washingtonului aproape o oră. Îmi ziceam că circulînd cu viteza asta, unul din noi, sau amîndoi, vom fi opriți de poliție. Treceam pe multe porțiuni de drum cu o viteză de două ori mai mare decît viteza legal admisă. În cele din urmă am ajuns în cartierul Silver Spring, din partea de nord a orașului. Am condus pe niște drumuri șerpuitoare, prin zona parcurilor, pînă la un anumit punct unde ne-am oprit.

[illegible] de două ori faza mare. Un Volkswagen i-a răspuns la semnal aprinzîndu-și farurile și îndreptîndu-se spre noi în plină viteză. Tocmai atunci Revin a virat peste pajiștea parcului Sligo Creek [illegible] pe o porțiune de teren unde nu era nici un drum.

[illegible] oprit motorul, a sărit afară [illegible]

Am oprit lîngă mașina lui și m-am apropiat de el spunîndu-i:

[illegible] ste cumpărături. Pe cînd magazin am observat un individ care păInfățișare. Privea într-o vitrină. M-am în[illegible] era cît pe ce să ne ciocnim [illegible] măcar, dar tipul ăsta, de care cred că era un [illegible]

ce m-am uitat vreo cinci minute la diferite mărfuri cumpărăturile de care aveam nevoie acasă. M-am și am băgat pachetul cu cumpărături în

mașina mea. Mi-a ordonat:

— Înainte spre Maryland! Așa am ajuns la Oakland Inn [illegible] Pike. Pe cînd intram în restaurant i-am spus că material pentru el și mi-am exprimat speranța că și

pentru masa. N
sumile făcute sînt frumoase, l
— Fă-mi te rog plăcerea, insista R
masa împreună. Vreau să te convingi ca
merg așa cum ai dori tu dar, John, crede-mă
depinde de mine ca situația să se schimbe.
— Bine, bine! O să mai vin la o întîlnire, deși e ri
vedere se aseamănă cu Rusia, iar din alte puncte de ve
e complet diferită. Admir mașinile pe care le fabricați. F
mine mă uimește faptul că aveți mașini de toate mărimile
toate formele și la toate prețurile.
— Ce părere ai despre femeile noastre, Val?
— De data asta vorbești de ceva cu adevărat frumos
Sînt foarte frumoase. La noi sînt foarte multe femei grase. La
voi nu sînt, și cu toate astea americancele mai vor să slăbească.
Rusoaicele încep să se îngrașe după ce au depășit vîrsta
de 35 de ani. Îmi plac apartamentele din America. La noi ca-
merele și apartamentele sînt mai mici. Da, îmi place Ameri-
ca, dar nu trebuie să uit că am o misiune de îndeplinit. Peste
cîțiva ani o să mă întorc la Moscova și n-am să mai văd
America niciodată
bine să facă lucrul acesta data viitoare, dacă nu, să
nu se mai deranjeze să vină la întîlnire.
Îmi dădeam seama că ceva nu era în regulă. Fusesem si-
gur că în seara aceea urma să primesc o sumă de bani și mă
întrebam unde era greșeala.

am arătat ceasul soției.
— Da, e frumos, dar mîine ți-l ia F B I-ul, mi-a zis ea
— Nu știu ce se va întîmpla, poate va fi vîndut la lici-
- după ce se va încheia afacerea aceasta, dar pînă atunci
trebui să-l port eu, ca Revin să nu devină bănuitor
Întîlnirea pe care am avut-o a doua zi cu agentu F.B.I.-
mi-a confirmat supoziția că trebuia să port ceasul ca să
xutul și că data viitoare rușii îmi vor da și bani. Mi-au spus
ă pot să reținceasul, deoarece era un cadou personal și nu
parte din plata pentru serviciile pe care le aduceam eu
Revin. Am socotit că sînt foarte generoși față de mine.
mi-au trebuit cîteva luni de zile pînă să mă obișnuiesc

Butenko a reapărut pe scena în timpul următoarelor ședințe ale S A M. Pe 15 decembrie, el a participat la ședința a Societății americane de sudură și a Societății ame- de metalurgie.
La această ședință a vorbit Hiram Brown despre asp.e-
și pentru încă cîțiva cărora le „făcea curte". Stătea ală-

[illegible] semn facă promisiuni. Acest fapt a constituit [illegible] pentru mine ca cei doi lucrau pentru organizaţii di[illegible]

Următoarea şedinţa a Societăţii americane de metalu[illegible] re a luat parte Butenko a [illegible] Tema: „Aplicarea presiunii hidrostatice la turnarea formelor".

Profesorul H. D. Pugh, oaspete din Anglia, membru asociat al Institutului de tehnologie din Cleveland, Ohio, a ţinut raportul principal şi a vorbit despre ultimele metode şi tehnici folosite în turnarea metalelor

După conferinţă Butenko, care luase pagini întregi de notiţe, m-a luat de mînecă şi mi-a spus:

— Vino cu mine puţin, te rog. Vreau să te întreb ceva

M-a împins într-un colţ şi s-a uitat foarte atent în jur dacă nu ascultă cineva. Părea foarte nervos şi îngrijorat.

— John, dacă te-ai întîlni cu şeful meu în străinătate, s-ar aranja ceva în legătură cu acel acord comercial de care am discutat [illegible]

[illegible] să îi facă o treabă bună

Vorbea atît de grecoi încît mă aşteptam ca-n orice clipă să nu mai poată vorbi englezeşte.

Am pus mîna pe umărul lui muschiulos şi l-am întrebat:

— Mă inviţi în Rusia?

— Nu. E o localitate mai aproape de ţara mea şi mai feriţă. Vei putea vorbi cu [illegible] confidenţial, într-o siguranţă mai mare. Şi [illegible]

[illegible] ele ca într-un calculator electronic.

[illegible] tu mă sfătuieşti şi spui că asta ar fi o afa[illegible] va avea [illegible]

[illegible]: La început trebuie să fac aranjamentele ne[illegible]

[illegible] portat agenţilor F.B.I despre [illegible] avută cu Butenko. Agenţii n-au făcut nici o remarcă, uitat unii la alţii uimiţi. Unul dintre ei a spus:

John, cine poate să ştie ce vor face ei data viitoare? Cazul acesta devine din ce în ce mai interesant. Putem spune [illegible]

[illegible]. Așa după cum stabilisem dinainte, l-am
[illegible] în fața magazinului A. et P. din Oxon
[illegible] ca Revin să-mi aducă bani. Din mo-
[illegible] bani o să am certitudinea că sînt con-
[illegible]. L-am văzut stînd aproape de intrarea în
[illegible] foarte atent locul de parcare, încercînd să
să întunericul acestui loc destul de prost luminat. Era
7 seara și nu mai era liber nici măcar un loc de parcare
zona respectivă.

M-am apropiat de el mergînd prin umbra clădirii. Cînd am fost la vreo zece pași de el, i-am spus:

— Hello, Val!

Pentru moment s-a speriat, dar și-a revenit și mi-a spus

— Eram îngrijorat din cauza ta. Nu te vedeam aici și

[illegible] sînt aici și sper că ai adus ceva pentru mine
[illegible] cum n-aș fi avut răbdare să mai aștept.
[illegible] mi-l dăruise el, iar în bu-

[illegible]
[illegible]
[illegible]
ca Rusia, nu prea are mare valoare.

Impreună ne-am apropiat de masina mea [illegible] n-am schimbat o vorba. El a mai aruncat [illegible] cului de parcare al magazinului A. et P., [illegible] dillac.

In timp ce urmam drumul nostru intortocheat — cu scopul de a ne pierde de filaj — i-am spus:

— Val, vreau să plec săptămina viitoare la Santo Domingo. Poate reuşesc să închei un contract pentru construirea unei uzine chimice pe insulă. Consider că s-ar putea realiza o astfel de afacere acolo.

Mi-a răspuns brutal:

— Cred că-i prea periculos pentru tine să te duci acum la Santo Domingo. Sint sigur că n-o să pleci şi... ar fi bine să stai acasă.

Mă uitam prin oglinda retrovizoare la o maşină care se apropia din spate.

Eram pe o porţiune dreaptă a şoselei Indian Head, mergind cu o viteză de peste 60 de mile pe oră. Maşina ce venea din spate [illegible] maşina se apropia de noi, Revin devenea foarte concentrat. Interiorul maşinii mele era luminat de farurile maşinii din spate, iar eu puteam vedea groaza din ochii tovarăşului meu de drum.

Maşina a zburat pe lingă noi şi în cîteva secunde a [illegible] [illegible] ina era amplificat la maximum, calori- [illegible]

[illegible]

Am intrat pe locul de [illegible] mi-a spus că se duce să [illegible]

[illegible]

[illegible] eu, tu ştii că indicatorul de la in- [illegible] cu drumul Temple Hills e foarte [illegible] fie luat de acolo? Acela e indicatorul pe care spu- [illegible] mă avertizezi, făcind un semn cu gumă de mes- [illegible] in care mă ameninţă un pericol. Poate alegi [illegible] n alt loc.

Puţin iritat, Revin mi-a răspuns:

— N-are importanţa lucrul ăsta. Dacă indicatorul e luat [illegible] acolo vom alege un alt semnal de avertizare. Despre ce [illegible] să-ţi vorbesc e mult mai important decit acest semnal [illegible] asta o să-ţi dau niste bani şi o să-i primeşti cind vom [illegible] in ce priveşte relaţiile dintre noi.

A aprins o ţigară şi s-a uitat pe furiş in jur să vadă [illegible] şoptit:

— De acum incolo vom lua masa impreună numai ca să hotărim locul şi metodele prin care imi vei transmite informaţiile pe care le procuri. Ulterior, nu ne vom mai intilni nici pentru treaba asta, nu vom vorbi la telefon şi, in cazul [illegible] care vom pierde legătura, ne vom intilni in cea de a treia [illegible] din lunile cu soţ. Mă vei aştepta la ora 8,00 seara, in fa- [illegible] cinematografului Carol. Ai inţeles?

— Da. Adică in cea de-a treia joi din lunile februarie, [illegible] scape nimic din aceste instrucţiuni.

[illegible]vin a continuat:

Să nu uiţi chestia asta. Să n-o notezi nicăieri! Acum [illegible] Vei arde [illegible]

— Nu-ţi dau cutia şi nimănui nu o să i-o

— Bine, bine! a cedat el supărat. Dar dacă te cineva de unde o ai, să spui că ai cumpărat-o de la magazinul lui Victor Kamkin, din Washington. Magaz vinde obiecte de o calitate deosebită, importate din Uniunea Sovietică Apropo, să nu te duci pe acolo. Cred că-i supravegheat de F B I. şi nu-i un loc sigur.

Revin s-a aplecat din nou peste masă şi mi-a spus :

— Acum o să discutăm din nou cîteva detalii importan-

fotografiat. Vei folosi acest aparat ca să fotografiezi documentele pe care vrei să mi le transmiţi. Ai cumva vreun aparat de fotografiat bun ?

— O, da! Am un Kodak şi o Minolta Cu Minolta, care

Aceia nu-s aparate bune pentru treaba pe care ţi-o cer eu să o faci, sînt aparate pentru turişti. Cumpără un Contaflex Super B. Aparatul e de fabricaţie germană şi costa costul aparatului. Eşti tehnician de meserie, asa că nu-i ne-

ratului faţă de vecini şi

I-am întrerupt :

— Val, de unde cumpăr eu aparatul ăsta ?

— John, nu vei folosi blitzuri, ci lumina unei lămpi de stat. Pui cîte o lampă de fiecare parte a documentului, fixezi timpul de fotografiere la 1 15, observi prin vizor şi ai grijă ca ochiul acela verde de pe aparat să-şi păstreze culoarea pe tot timpul fotografierii. Fixezi atent obiectivul asupra şi apeşi foarte incet pe declanşator. Tot să reţii este că viteza să fie 1 15, iar aparatul să bine reglat. Fotografiile vor fi excelente, te asigur

Schimbînd subiectul discuţiei, i-am spus că i-am adus o listă a locurilor unde pot merge ca să-i transmit informaţiile Am scos din buzunar nişte hîrtii împăturite şi i le-am dat. In timp ce lua hîrtiile şi le băga în buzunar, părea înspăimîntat şi nemulţumit.

— Să nu mai faci niciodată treaba asta! Ţi-am spus că nu trebuie să-mi mai aduci nici un fel de materiale cînd luăm masa împreună! E foarte riscant. Calmîndu-se puţin, a adăugat că se gîndeşte doar la securitatea mea

— Înţeleg, i-am răspuns eu speriat. Credeam că vorbeşti viitoarea noastră întîlnire şi nu de asta de acum.

— Toate întîlnirile! a răbufnit el. *Toate* întîlnirile de

cînd o să-i dau primul rolfilm şi data cînd vom lua ma-

De îndată ce am plecat cu
condus mașina fără să schimbam vreo
dicatiilor date de Revin ca să nu
și să-i cheltuiesc cu grijă ca să nu
„Cum ziceți voi americanii — ia-o încet!"

smanor Drive, am oprit mașina și am băgat banii în buzunarul paltonului. Am dat mîna, iar el a coborît. Cînd m-am
zenta unui Volkswagen care era parcat în apropiere. Farurile de la Volkswagen erau stinse, iar înăuntru se afla cineva. În timp ce mergeam în susul străzii am mai văzut un Volkswagen care tocmai apărea de după o curbă. Și ăsta avea luminile stinse. Îmi dadeam cu presupusul că cele două mașini se găseau acolo ca să-l ia pe Revin.

Încercam să ies din această rețea de străduțe, deoarece era aproape miezul nopții și avînd bani în buzunar nu mă simțeam în apele mele. În timp ce luam o curbă am zărit din nou primul Volkswagen, de data asta în mașină se găseau două persoane, una din ele probabil că era Revin. Am zărit și plăcuța pe care apăreau literele C.D. În cele din urmă, am reușit să ies la drum drept și să o iau direct spre casă.

A doua zi am avut o întîlnire cu agenții F.B.I.-ului într-o suburbie, pe locul de parcare aparținînd unui spital. Stăteam în mașina lor și am discutat despre întîlnirea mea cu Revin. Le-am dat banii.

Erau foarte emoționați de faptul că de data asta Revin mi-a dat bani. Le-am spus ce trebuia să fac data viitoare cînd urma să mă întîlnesc cu Revin. Părerea mea era că agenții F.B.I.-ului ar fi trebuit să fie
observe metodele și procedeel
pomeneau nimic de așa ceva
spuneam totul și erau de părer
de față ori de cîte ori aveau
vin. Știam că ei adună dovezi pe care să le prezinte Depar-

luat acest bon de cumpărare spu-
că să-l arăt lui Revin. În felul acesta Revin va fi
discutat și despre unele documente de care făceam
le dau lui Revin. Agenții mi-au promis că vor cere
. ca aceste documente să fie transmise lui Revin
și că vor
în Republica Dominicană.
mai discutat și posibilitatea ivirii unor situații deo-
în perioada în care eu o să fiu în Republica Domini-
În definitiv, Santo Domingo era încă ocupat de trupe
U.A. și ale Organizației Statelor Americane. Le spusesem înainte celor de la F.B.I. că eu consideram că-i cad-l anunț pe Revin că plec în Republica Dominicană și a să nu prejudiciez acțiunea în care eram angrenat. Revputea să mă suspecteze, dacă nu-i spuneam, că lucrez pentru C.I.A. sau F.B.I. și ar fi intrat în panică. Le-am mai spus celor de la F.B.I. că în cazul în care Revin mă bănuiește

— Poftim două nume și un număr de telefon. Dacă ești în vreo situație mai deosebită dai telefon aici. Aceștia vor fi
că ești angrenat într-o acțiune de contraspionaj.

Dacă va trebui să iei legătura cu ei, și eu sper să nu

pe care erau trecute aceste date.

26 ianuarie am plecat din nou în Republica Dominicană, ca să studiez posibilitatea încheierii unui acord comercial. Din nou am căutat să-mi petrec timpul

Îmi dădeam seama că această călătorie mă va ajuta în relațiile mele cu Revin. El se va convinge că sînt cu adevărat interesat în afacerile pe care le-aș putea face cu Republica Dominicană, din moment ce eu mă reîntorc în această țară.

Am petrecut patru zile, de joi pînă duminică inclusiv, discutînd cu oameni de afaceri dominicani, cu avocați sau cu reprezentanți oficiali ai guvernului.

Am stat la hotelul Embajador și am petrecut o bună parte din timp cu bunul meu prieten Bill Slaughter, care îmi [illegible] întîlnirile cu diferiți oameni de afaceri din oraș. Am [illegible] o fabrică și ne-am plimbat pe pitorescul bulevard [illegible] Washington. Prezența trupelor americane se mai făcea simțită, la fel ca cea a trupelor din Peru, Paraguay și [illegible]

[illegible] ar periculoasă. Aveau loc demonstrații studențești, iar unui polițist i se dăduse foc de către studenți. Autoritățile au trimis o forță suficient de mare ca să reprime demonstrația.

Guvernul încerca să pună din nou mîna pe cele 30 000

cláduri mai purtau încă urmele gloanțelor, iar

Acest stat era, în fond, o țară sub ocupație. În legătură cu această problemă nu încape nici o îndoială. Peste tot erau tot felul de santinele și patrule. Se apropiau alegerile și cele două partide politice, conduse de Juan Bosch și de Joaquin luptau cu îndârjire pentru putere.

Eram extrem de precaut, în timp ce mă plimbam prin oraș. Nu știam sigur dacă Revin mă suspecta sau nu, dacă a avertizat agenții sovietici de sosirea mea la Santo Domingo, dacă era convins că lucram numai pentru Uniunea Sovietică și de aceea trebuia să fiu atent

Am vizitat oameni de afaceri americani care se găseau pe insulă și am discutat cu reprezentanți ai guvernului dominican despre necesitatea dezvoltării unei industrii chimice în Republica Dominicană dar, cu toate acestea, am plecat înapoi în țară fără să fi obținut ceva concret

La ora 8,30, în ziua de 10 februarie 1966, am intrat în

m-am întors plimbîndu-mă încet. Știam că veniserm mai devreme, dar îmi dădeam seama că acest fapt mă făcea să par mai mult un amator decît un agent instruit.

Apoi, Revin și cu mine ne-am zărit în aceeași clipă. Se fila pe partea opusă

Eu

seara asta și, te rog, nu mai vorbi !

să deschidă ușa, dar era încuiată. Arăta înspăimîntat, în timp ce privea în jur, dar eu nu vedeam nimic care ar fi putut să-l alarmeze.

— Hai să plecăm de aici, mi-a șoptit el. Nu înțeleg ce s-a întîmplat !

mașină fără a scoate vreun cuvînt, exact

acolo, a văzut ușile, dar n-a mai verificat dacă acestea

acestia să bănuiască ceva

[illegible]

ajuns mai devreme, ca de [illegible] hu confortabil de unde puteam vedea ușa c[illegible] trecut cincisprezece minute. In mod normal [illegible] fi venit de cinci minute. Eram puțin nervos, [illegible] timpla ori de cîte ori asteptam pe cineva, dar [illegible] na calm cînd aparea Revin. De ce mă temeam mai mult era ca nu cumva în locul lui Revin să apară niște zdrahoni de la ambasada sovietică. Dacă aparea Revin, însemna că acțiunea [illegible]

A sosit Revin cerîndu-și scuze că a întîrziat. Am dat [illegible] ne lăsam paltoanele la garderobă am observat că paltonul lui Revin era făcut în Germania federală. A observat că mă uit la palton și mi-a spus:

— L-am făcut în Germania acum cîțiva ani, e un palton bun.

Mi-am zis în gîndul meu: „Sigur, te-ai plimbat! Mai mult ai stat prin alte țări decît în Rusia".

După ce a făcut comanda, Revin era gata să înceapă dis- [illegible]

— E un local drăguț. Dar ce mai faci, John? Văd că ești mai bronzat după călătoria în Republica Dominicană. De data [illegible] făcut un bane bun. I-am răspuns cu un zîmbet.

— Da, e bine să mai călătorești prin țări calde, măcar cîteva zile, după gerul ăsta de aici. Aș fi curios să știu cum au ieșit fotografiile.

— Nu sînt proaste pentru început, dar cum le-ai făcut? Cîteva n-au ieșit prea bine.

[illegible] aplecat peste spătarul unui scaun.

Revin a intervenit:

[illegible]

[illegible] ca, cu cît îi fac rost de informații mai bune, [illegible] mai mulți bani pentru mine. A continuat cu locul de întîlnire unde aveam să-i înmînez următorul set de [illegible]

John, mergi la restaurantul Normandy Farms din Po- [illegible]e, Maryland. Asta o faci pe la ora 11 seara. Te duci la [illegible] bei ceva și apoi ieși și te îndrepți spre locul de parcare [illegible] o să mergi spre mașină. Tu n-ai altceva de făcut [illegible] dai pachetelul cu rolfilme în clipa în care trec pe [illegible]. Operațiunea asta se va efectua la ora 11,30 seara [illegible] să ai ceasul potrivit și să nu întîrzii, nici să nu te [illegible] Folosești ceasul pe care ți l-am dat eu.

I-am spus că am înțeles și că voi executa întocmai instrucțiunile date.

Apoi, mi-a spus:

— De data asta, cînd unt aduci rolfilmul, aș vrea ca să fie împachetat în ceva mai sigur și într-un singur pachet. Am să-ți explic cum se face treaba aceasta. Și-a aprins o țigară și a continuat: Mergi într-un unghier sau alt loc întunecos din [illegible] Scoți rolfilmele, le pui unul peste altul, după care le înfășori la loc. Înțelegi?

— Da, i-am răspuns. Cred că am înțeles. Adică vrei ca toate rolfilmele să formeze o simplă rolă. Dar cum le ferese ca să nu le strice lumina?

— Foarte simplu! Înfășori rola mare în hîrtie neagră pe care o legi apoi cu o bandă de celofan. Pui rola respectivă [illegible] nezi la viitoarea noastră întîlnire.

— S-a făcut! Am [illegible] discutat. Am mai amintit-o și [illegible] ma să-l folosești ca sa [illegible] oscaua Temple Hills.

— Asta nu-i o problemă. Alege un a [illegible] rul casei tale.

— Nu cunosc un astfel de indicator prin cartierul meu.

Revin a început să-și piardă calmul.

— Alege, domnule, un lucru, un obiect care să nu se miste, alege orice stă pe loc!

— Ce parere ai despre cutia poștală de la intersecția Middleton Lane și Old Branch Avenue?

— E bună! Știu unde este, mi-a răspuns Revin. Vom folosi același semn făcut cu gumă de mestecat pe care tu trebuie să-l faci ca să mă instiințezi pe mine, acela pe care trebuie să-l faci pe cutia mea de scrisori! Mai știi care e?

— Da! O bucată de gumă de mestecat pe linia care desparte culoarea roșie de cea albastră!

— Bun! Mai sînt și alte probleme? Spune-mi, te rog ce s-a intîmplat în Republica Dominicană? Ce-ai făcut acolo?

— Nu mai am alte probleme, exceptînd faptul că sînt [illegible] de F.B.I. sau de poliție. Tu pleci în Rusia, nu-i o problemă. [illegible] asta e o ocupație prea periculoasă pentru mine și ar fi bine să o abandonez.

Foarte increzător în el, Revin mi-a spus:

— N-are de ce să-ți fie frică. Am să te scot din S.U.A. dacă vei avea necazuri. Te duc în Rusia.

— Dar ce fac eu în Rusia ca să-mi cîștig pîinea?

[illegible] și înainte. O să capeți o slujbă foarte bună și o să fii foarte mulțumit, te asigur eu.

[illegible]

[illegible] Pasaportul va fi făcut la Moscova de către [illegible] o să-ți vină ușor să pleci din S.U.A. Asta e [illegible] mai dificilă, după cum știi, să părăsești țara. [illegible] reprezentanții forței publice nu permit nimănui ie[illegible] țară, dacă n-are toate actele în cea mai perfectă [illegible] să-ți asigurăm plecarea în minunata mea patrie.

[illegible]

— Vai, știi că Butenko m-a întrebat dacă n-aș putea ieși undeva, în exterior, ca să mă întîlnesc cu șeful lui? Spunea că m-ar putea ajuta să închei niște contracte pentru Chemprox. Ce voia să zică cu asta?

[illegible]

A îngăimat:

[illegible] le am pe trotuar în frigul nopții de martie.

— Încearcă să încheie un contract comercial și mi-a cerut să-i procur niște informații, exact cum mi-ai cerut și tu. Poate că în cele din urmă o să reușesc să închei un contract comercial. Știam că aceste cuvinte, precum și încercarea lui Butenko de a mă face să lucrez pentru G.R.U. nu-i conveneau lui Revin.

Revin a zis ceva în rusă. Suna foarte urît. Apoi, mi-a [illegible]

— Nu trebuie să te mai gîndești la Butenko. O să vor[illegible] nu-i fierbe oala. Tu lucrezi cu mine, ai înțeles? A mai vorbit cu tine și altcineva din ambasada noastră, exceptîndu-l pe Butenko?

— Nu, nimeni.

Revin s-a îndreptat spre mașină și a repetat:

— Nu trebuie să te mai gîndești la Butenko. El nu va

basadorul, cu Dobrinin.

I-am dus cu mașina pînă la intersecția drumului 50 c Little Rivers Turnpike, unde mi-a spus că vrea deoarece trebuie să se întîlnească cu un prieten care facea cumpărături prin apropiere. Mi-a trecut prin cap că e cel puțin straniu ca cineva să facă cumpărături la ora

Înainte de a ajunge la intersecție, i-am spus:

— Am o sticlă de whisky pentru tine. Ai fost foarte amabil cu mine și vreau să-ți fac acest mic cadou

— E foarte drăguț din partea ta, deși nu pot să aștept pînă o scoți din portbagaj Păstrează-o pentru data viitoare.

— Nu durează decît o clipă, i-am răspuns în timp ce trăgeam mașina pe marginea drumului la vreo cincizeci de metri de intersecție Am sărit afară din mașină, am deschis portbagajul, am pus mîna pe pachetul în care se găsea o sticlă de whisky, cel mai scump whisky pe care l-am găsit în oraș, și i l-am dat lui Revin Nu era nici o mașină în spate, așa că am stat aproape un minut, timp în care Revin mi-a mulțumit. Apoi, m-am îndreptat spre casă

Ziua următoare am discutat timp de patru ore cu agenții F.B.I. despre toate aspectele întîlnirii de la Moseby Îi interesa problema pașaportului și măsurile pe care le lua Revin ca să-mi asigure securitatea personală S-a căzut de acord ca să-i dau lui Revin fotografiile pentru pașaport

Aproape o lună după aceea, în ultima zi a lunii martie, am intrat, la ora 11 seara, în restaurantul Normandy Farms. Parcasem mașina în locul indicat de Revin. Am cerut ceva de băut și am rugat-o pe ospătăriță să-mi facă un sandviș. Am spus să mi-l facă repede, dar pe cînd trebuia să plec sandvișul nu era încă gata Am fost nevoit, la plecare, să p

nu l-am văzut măcar. Era momentul să ies și să-l întîlnesc pe Revin. Aveam un pachet cu rolfilme. Pachetul era apro-

mă îndreptam spre locul de parcare, am ajuns

în care eram angrenat. Am observat o dubă,

să apară. Am străbătut jumătate din drumul care mă des-

că am

de lucru cîteva minute, apoi m-am așezat la volan așteptînd cu gîndul că o să vină cineva. În mașină era frig, așa că am dat drumul motorului și am mai așteptat puțin Am observat că puțin mai în spate de locul unde mă aflam eu era o pădure.

spre oraș. Nu mi-a plăcut lucrul acesta. În pădure se putea ascunde foarte bine o persoană înarmată. Cînd ești angrenat în acțiuni de spionaj suspectezi totul și te temi de orice.

În timp ce priveam spre dreapta am văzut o persoană care fugea de la o cabină telefonică spre o mașină de culoare închisă. Era Revin. L-am recunoscut după felul cum alerga. Eram la vreo 45 de mile de casă. Conduceam cu viteză legală, așteptînd să văd ce face el. Apoi, am văzut în oglindă

e în ce mai puternic Revin era pe punctul de a mai face o

depășirea era interzisă. Mă gîndeam că nu are nici un fel de considerație pentru legile noastre, nici măcar pentru regulile

la un loc unde se aflau o serie de clădiri, a oprit și a ieș

tuc. Ţineam pistolul în [illegible] vedea în timp ce se apropia de maşină.

Părea puţin înspăimîntat cînd mi-a spus

— Nu mi-a plăcut locul acela de parcare [illegible] la securitatea ta, m-am hotărît să [illegible]

[illegible] ai o mulţime de idei. Poftim pachetul. Ne [illegible] toarea întîlnire şi nu uita să-mi aduci nişte bani.

Cu asta eu am demarat, lăsîndu-l în picioare pe margi- [illegible]

[illegible] deul folosit de Revin. Unul dintre agenţi a remarcat :

[illegible]

va părerea.

[illegible] acord ca următoarea şedinţă să aibă loc după întîlnirea cu Revin, cea din 19 aprilie.

Am ajuns la Stone House Inn din Silver Spring, Maryland, pentru proiectata întîlnire cu Revin. A înfrigurat şi eu am fost foarte rece. Stone H[illegible]

[illegible] cel din Langley Park. În timp ce ser- [illegible]a, Revin mi-a spus că săptămîna următoare era ziua lui de naştere. Masa a durat relativ puţin. Cea mai mare parte din timp, Revin mi-a prezentat pe o schiţă locul unde urma să-i transmit următorul pachet cu microfilme. Mi-a mai prezentat o adevărată dizertaţie despre natura informaţiilor pe [illegible]

aceea :

[illegible]

har [illegible]

— [illegible]

rîndul trecut. Le duc pe amîndouă la mine în birou şi, după ce încui uşa, instalez trepiedul cu aparatul de fotografiat. Folosesc în locul obiectivului lentile de apropiere. Reglez du- [illegible]

dusumea și aveam grijă ca în imagine să apară

tinei lămpi, ori mîna mea.

În felul acesta el era convins că fotografiile erau făcute de mine și la mine acasă.

Revin a continuat să-mi dea sfaturi în legătură

tatea mea

— Bagă de seamă unde arunci casetele rolfilmelor. Fii atent, cînd le arunci să nu te vadă nimeni. Dacă va observa cineva o cantitate mai mare de casete, se pot ivi banuieli în legătură cu ocupațiile tale. Deci, cînd arunci chestiile astea nu le arunca toate într-un singur loc, ci în diferite lăzi și coșuri de gunoi din oraș.

Apoi Revin a scos o listă cu ședințele care urmau să fie ținute de diferite organizații stîntifice. Mi-a spus:

— John, la aceste ședințe se vor discuta probleme care mă interesează pe mine și pe unii din prietenii mei și aș dori să capeți

în precaut, deoarece unele din aceste procese verbale sînt secrete. Poți să faci rost de ele, ce zici?

M-am uitat în jur ca să mă asigur că nimeni nu ascultă și i-am spus:

— Vai,

nu primesc aprobarea, deoarece multe n-au nici o legătură cu domeniul meu de cercetare. După cum probabil știi, în S.U.A. informațiile secrete se dau numai celor care trebuie

exemplu, în probleme de cercetare și dez-

ne să capăt de la tine un material pe ca-

și vouă cîțiva ani ca să încheiem acel contract comercare tot vorbim

Revin

— Ar fi mai bine dacă, în cel mai scurt timp, ai face rost de materialul pe care ți-l cer!

partea voastră dacă dau de dracu. Vreau să fiu sigur

primi o slujbă corespunzătoare în Rusia, în cazul în care voi

Poftim fotografiile pentru pașaport. Le-am făcut recent. Sper

Revin, pot să-ți spun că șeful a început să se gîndească la drumul pe care va trebui să-l urmezi pe timpul fugii. Mi-a

să-ți spun că

ale lumii, te vor ajuta în această acțiune.

— Ai spus pașapoarte, voi avea nevoie de mai multe?

— Da, a răspuns Revin. Va trebui să ai și un pașaport dominicican. Deci, vreau ca să te duci la un fotograf dominicican. Să-ți faci trei poze. Trebuie făcute în Santo Domingo.

întrucît mergi des pe acolo, să fo[illegible] nă ca escală pentru fuga ta. De as[illegible] te scoatem din țară cu vreun submarin [illegible] oarece țarmul mării nu este prea bine păzit.

Am fost pur și simplu uimit de ce-mi sp[illegible] un răspuns măgulitor pentru el.

— Văd că te gîndești la toate. Sînt fericit [illegible] tine și nu cu un altul mai puțin abil. S-a simțit flatat.

— Și cu tine, John, e ușor de lucrat, deoarece ești un [illegible] aduc mai mulți data viitoare. Și de data asta sînt destul de mulți!

Am terminat cu servitul mesei, am plătit și ne-am dus la garderobă. Garderoba era cu autoservire și cînd ne îndreptam spre colțul unde ne erau hainele, Revin mi-a înmînat un plic voluminos, pe care l-am ascuns repede în buzunar.

Ne-am dus la mașină, iar Revin mi-a cerut să-l las aproape de locul unde era parcată mașina lui. L-am lăsat la vreo patru străzi de Stone House Inn.

Cînd m-am întîlnit cu agenții F.B.I., aceștia și-au manifestat interesul față de planul „fugii" mele și erau intrigați de ce Revin mi-a dat mai mulți bani.

Ori de cîte ori le dădeam bani ei mă întrebau rîzînd: „restul?". Eram tentat să pun de la mine 39 de cenți ca [illegible] fac să-și bată capul puțin.

Într-o seară plăcută și senină m-am dus la magazinul popular din Alexandria, Virginia. Era ora 8.30.

[illegible] re și reviste. [illegible]

În cele din urmă a apărut. A intrat în magazin și s-a [illegible]

[illegible] exact la un minut du[illegible] pta, străbătînd o distanță des[illegible] a doua stradă care inter[illegible] cu. Acolo l-am văzut pe Re[illegible] loc în loc, se găsea cîte un bec cu lumină palidă. [illegible] e făcute din cărămidă, probabil de pe vremea cînd [illegible] A. mai erau o colonie engleză, erau pline de gropi. După ce am parcurs o bună bucată de drum, Revin mi-a spus:

— Am să-ți spun cînd să-mi dai pachetul. Să nu scoți [illegible] vorbă! Aveam asupra mea două pachete. În unul erau 7 role de film și un portmoneu cu o felicitare, iar în celălalt pachet aveam revistele cumpărate în seara aceea. Pe cînd treceam printr-o zonă foarte întunecoasă, cu foarte mulți copaci, Revin mi-a șoptit cu o voce răgușită:

— Dă-mi pachetul. Acum dă-mi-

I-am dat pachetul cu mîna stîngă. Totdeauna mergeam în dreapta lui ca să am brațul drept liber pentru cazul în care aș fi fost nevoit să acționez rapid.

După ce i-am dat pachetul, mi-a șoptit:

— Foarte bine, John, parcă ai fi de meserie.

[illegible] în ciuda voinței mele, cînd am auzit că mă [illegible] unde aveam parcată mașina.

El a luat-o spre stînga și a dispărut în umbră.

[illegible] o întîlnire cu cei de la F.B.I. [illegible] ție zona în care urma să avem o întîlnire și schimbam des[illegible] ul de des cartierul în care ne întîlneam. Agenții își luau no[illegible] e în timp ce eu prezentam verbal raportul despre modul în [illegible] au decurs întîlnirile cu Revin. Apoi le dădeam toate infor-

House, din Arlington

Ca de obicei, am ajuns mai devreme. [illegible] blocuri în apropiere și m-am gîndit că dacă [illegible] la capătul celălalt al locului de parcare le-aș [illegible]

o zi în care să nu mă gîndesc sau să nu studiez problemele de spionaj și contraspionaj. Mi-a plăcut întotdeauna să duc o treabă pînă la capăt, și-mi dădeam seama că lipsa de instruire poate fi învinsă printr-o muncă intensă, așa cum am făcut în tinerețe. Pregătirea profesională m-a ajutat [illegible] pe agenții F B I. care mă îndrumau și sfătuiau, așa c[illegible]

Am mers pe jos vreo sută de metri, pînă la intrarea în hotel. Era ora 7 seara

Din nou vremea era frumoasă. În ce mă privește [illegible] îmbrăcat de [illegible] cantitatea și conținutul filmului transmis rîndul trecut. În timp ce intram în holul hotelului mă întrebam dacă vreunul [illegible]

Mi-am hotărît să mă plimb prin hol, sperînd să-l zăresc pe Revin cînd se apropie de hotel. Pe cînd treceam pe lîngă

— De vreo cincisprezece minute. Stăm aici?

— Da! Mai cercetă încă împrejurimile și satisfăcut că nimeni nu-l urmărea. Hai să intrăm. Cred c[illegible] asta e loc sigur.

Am comandat o masă destul de simplă și ne-am petrecut majoritatea timpului cu un curs de spionaj. Revin era profesorul, iar eu elevul

— Am ales cîteva ascunzători pe care urmează să le folosim, Revin.

— Adică? Ce sînt ascunzătorile?

— Sînt niște locuri dinainte stabilite unde lași materialul pe care ai să-l transmiți. Ascunzătorile le folosim pentru [illegible] să-ți arăt cum se folosește acestea. Prima ascunzătoare este [illegible] bidonașul la rădăcina copacului.

L-am întrerupt.

[illegible] beau bere?

— Folosește orice fel de bidonaș vrei. Pe mine nu mă interesează bidonașul. Copacul se află lîngă Hyde Field, un [illegible]

— Da ! Tata avea brevet de

Vreau să pui bidonașul acolo și să-l

pare. Vezi ca bidonașul să nu fie nou.

lăsînd tot filmul acolo s-ar putea să-l găsească cineva, să-l dea poliției și îți dai seama că m-am ars

— Nu-ți fa grijă în privința asta. În cel mult o oră din momentul în care ai pus filmul în ascunzătoare o să-l ridic de acolo, așa că n-are de ce să-ți fie frică Acum mai am să-ți spun ceva. În Clinton, Maryland, exis-tă o cabină telefonică, cam la vreo 12 minute de mers cu mașina de la punctul pe care ți l-am arătat mai înainte. E situată în fața magazinului de zarzavaturi și fructe al lui B. K. Miller. Imediat ce ai ascuns bidonașul lîngă copac te duci la această cabină telefonică. Pe pagina 135 a cărții de

materialul în ascunzătoare. După ce ai făcut chestia asta te

jurul orei 11,00 seara, în ziua pe care eu am să ți-o indic imediat. Dimineața următoare te duci la stația de benzină Shell, de pe drumul Allentown, în apropiere de intersecția cu drumul Temple Hills. Acolo este o altă carte de telefon a comitatului Columbia și te uiți la pagina 235. Dacă este scris un număr de telefon terminat cu trei zerouri înseamnă că eu am luat filmul, dacă nu, întoarce-te în cea mai mare grabă

la satelitul Survevor Cred că se mai numește și

menit nimic despre conferința de la Pittsburgh.)

aceste informații ! Dă-ți silința

folosi aceleași cabine telefonice, dar de data asta să scrii numărul de telefon pe marginile galbene, același număr și folo-

dinspre șoseaua Indian Head, este [illegible] pata. Te duci pe lîngă gard pînă [illegible] graf. Acolo va fi ascunzătoarea. Poți să lași ma[illegible] și să urci pe jos dealul pînă în dreptul stîlpului [illegible] zi să lași bidonașul. Să nu uiți să-l acoperi cu [illegible] [illegible] tîlnire. Nu face să ne mai întîlnim la restaurante de acum încolo. E mai sigur că nu ne mai întîlnim direct și n-are nici o importanță cît acesta din moment ce tu îți vei primi banii.

Mi-a spus cum o să procedăm la următoarea întîlnire. Întîlnirea avea să aibă loc într-un cartier unde se găsește un șantier de construcții. Întîlnirea se va desfășura sub forma unei plimbări obișnuite.

Am adus vorba din nou de pașapoarte.

— Val, ce se mai aude cu pașapoartele și cu planul fugii mele? Mă preocupă mult problema aceasta

— Da?! După ce îmi vei aduce fotografiile dominicane, vei putea pleca în Rusia oricînd. O să mă îngrijesc eu ca să [illegible] timp avut. Tu poți să-i ajuți pe savanții noștri în mai multe feluri și o să-ți placă viața la Moscova

M-am uitat la el foarte contrariat și l-am întrebat:

Dar ce fac cu nevasta și cu copiii? Îi iau și pe ei cu [illegible]

[illegible] n-au să pățească nimic dacă [illegible] poți să le lași destui bani, să [illegible] fiind presat de timp, le [illegible]

[illegible]

ale inginerilor care urmează să plece în URSS I-am spus că o să-mi dau toată silința ca să-i procur datele cerute.

[illegible] cat spre locul de parcare discutînd banalități

Revin mi-a recomandat să cumpăr o hartă Gulf a regiunii Washingtonului, deoarece aceasta este cea mai detaliată dintre toate hărțile orașului. Mi-a spus că o să am nevoie de ea ca să localizez ascunzătorile (F.B.I.-ul mi-a recomandat, de asemenea, să cumpăr harta Gulf, ca fiind cea mai bună)

Revin m-a întrebat dacă n-aș putea să-i dau un exemplar din cartea mea „Îmbrăcăminți anorganice pentru tem-[illegible]

— Am văzut exemplarul pe care i l-ai dat dr. Stupar și am găsit cartea foarte interesantă. Mi-ar place să am și eu un exemplar. Dr. Stupar a spus că oamenii noștri din Academia de științe au găsit cartea plină de date noi și foarte ușor de citit

— Mă flatează comentariile tale. Am un exemplar în mașină și dacă îți face plăcere poți să-l iei pe ăla Vrei să [illegible]

— Nu E mai bine să nu fie scris numele tău pe nici un lucru care-mi aparține.

Am deschis portbagajul și am scos cartea. Copertile erau colorate în oranj aprins și în galben Revin s-a uitat la ea și m-a întrebat:

— N-ai ceva cu ce să o învelesc? S-ar putea să-i fie recunoscută coperta. I-am dat o listă de prețuri de la Chemprox [illegible]

Apoi, mi-a venit o idee. I-am luat cartea din mînă, am scos supracoperta și am întors-o, încît cartea părea îmbrăcată în hîrtie albă I-am dat-o înapoi și i-am luat lista de prețuri pe

d și mi-a zis:

— John, tu ai cap! O să f[illegible] am grijă să te apăr de to[illegible]

Agenții F.B.I.-ului erau foarte a[illegible] zentam detaliile în legătură cu modul [illegible] cunzătorilor. Interesul sovieticilor față [illegible] ta să nu i se furnizeze lui Revin [illegible] oricît de inofensive ar fi acestea, [illegible] noastre spațiale. S-a hotărît ca să pregătim unele i[illegible] pentru ascunzătoarea ce urma să o folosesc pe 20 iunie [illegible]

că viața de agent dublu nu-i de loc ușoară

I [illegible] am plecat din nou în Canada, de data [illegible] la sediul Cercetărilor medicale canadiene, [illegible] în ascunzătoarea de la intersecția lui [illegible] ner Road și șoseaua 373, am făcut semnul convenit în [illegible] dimineața am verificat ovalaltă cabina telefonică și am aflat că Revin ridicase bidonașul în care se găseau cinci role de film de 35 mm.

Apoi, la 28 iunie, conform planului, am mers cu mașina [illegible] Revin. Se înnorase și vedeam cum se apropia ploaia. Mi-am luat haina de ploaie întîrziasem puțin. Era un fapt puțin obișnuit, iar Revin, care mă aștepta la colțul străzii, mi-a spus că era îngrijorat. Am vrut să ne plimbăm, dar a [illegible] p[illegible]

— John, nu înțeleg de ce materialul pe care-l obții tu [illegible] noi nu aflăm nimic nou din el. De ce nu faci [illegible] mai bun, așa cum ne-ai promis? Se pare

dai informațiile de care avem nevoie. Eu [illegible]

— Val, pentru treaba asta mai am nevoie de [illegible]. Eu nu mă pot repezi la un dosar secret și să mă servesc de datele aflate acolo. Ți-am cerut chei să deschid niște brc[illegible] și tu nu mi-ai făcut rost de ele. Ai pierdut niște informații excelente, iar acum ocazia aceasta e irosită

Ne-am îndreptat cu mașina spre College Park, Maryland, pe o rută foarte întortocheată și, în cele din urmă, am ajuns pe bulevardul Baltimore la Calvert House Inn. Am parcat mașina în spatele localului și apoi am fugit repede înăuntru

Ploua încă și Revin era ud pînă la piele. Înăuntru el mi-a spus că are bani pentru mine și mi-a arătat locul viitoarei ascunzători De asemenea, m-a informat că se mutase împreună cu soția lui Alexandra și cu fetița, care avea doar trei ani, într-un apartament din Silver Spring. Înainte locuise pe strada 16. Era foarte fericit că reușise să se mute

— John, mi-a spus el, avem acum și bazin de înot, și aer condiționat. E minunat. Vreau să zic că viața e minunată. E așa de plăcut să înoți, apoi să mergi într-o cameră răcoroasă și să urmărești programele de la televiziune.

Îmi dădeam seama că se obișnuia și-i plăcea din ce în ce mai mult modul nostru de viață. Doream să pun capăt eforturilor pe care le făcea ca să-și îndeplinească sarcinile [illegible] i-a înmînat, iar el mi-a răspuns că nu-i nevoie, deoarece el își luase deja partea lui, iar banii care mi i-a dat sînt numai ai mei.

Cînd m-am întors la mașină mi-a dat un alt pachet de bancnote de cîte douăzeci de dolari. A adăugat că în cazul

[illegible] informații ceva mai bune avea să-mi dea [illegible] mult mai mari decît mii de dolari pe care mi [illegible]

[illegible] de banu pe care-i primisem, dar le era teamă că se apropia timpul cînd nu vom mai putea să-i furnizăm informații. Revin și acesta va deveni banuitor, îl va cuprinde panica [illegible] să devină periculos dacă îșt va da seama [illegible] îmi bat joc de el, lucrînd pentru F.B.I.

[illegible] mai tîrziu, pe 12 iulie, un fost locotenent [illegible] armata S.U.A. a fost arestat pentru că vinde [illegible] tare rușilor. Ziua următoare s-a aflat că [illegible] Mrkva, un curier al Departamentului de Stat, era agent dublu. El fusese contactat de doi diplomați cehi pentru a-l atrage în activitatea de spionaj, iar Mrkva părăsise un microemițător în biroul unui înalt demnitar din Departamentul de Stat. Se părea că S.U.A. începuse o campanie intensivă împotriva acțiunilor de spionaj desfășurate de spionii țărilor [illegible] alte țări erau demascați din ce în ce mai mulți spioni sovietici. Circulau zvonuri că generalul Vladimir Semiceastnii, șeful K.G.B., avea necazuri din cauza spionilor săi, care erau prinși puțin cam prea repede.

Ascunzătoarea folosită de noi pe data de 20 iulie a fost interesantă pentru faptul că i-a cauzat lui Revin mai multă grijă decît oricare altă acțiune anterioară. Cu această ocazie el a fost fotografiat în timp ce se afla în cabina telefonică și căuta la pagina 135 numărul prin care eu îl anunțam că pusesem materialul în ascunzătoarea de pe drumul Cool Springs, din Adelphi, statul Maryland. Această fotografie a fost publicată în ziare cu ocazia demascării lui Revin.

În acest caz eu trebuia să plasez bidonașul cu materialul [illegible] noaie", dar în locul respectiv se găseau două astfel de pacuțe, la o distanță de o sută cincizeci de picioare una de alta. În loc să pun bidonașul cu microfilme lîngă plăcuța care mi-a fost indicată, eu l-am pus lîngă cealaltă, care era ascunsă în

[illegible]

[illegible] buit să facă un semn în [illegible] cabina [illegible] nică aflată la intersecția șoselei Rive[illegible] Baltimore. Cabina se afla în fața unui re[illegible] ficat, pe la miezul nopții, cartea de telefon [illegible] luase cutia.

La 29 iulie, am plecat la Santo Domingo. Am [illegible] prinz și m-am îndreptat spre hotelul Embajador. [illegible] cu Bill Slaughter ne-am întîlnit, în zilele care au urmat, cu dominicani care ocupau poziții înalte în administrația țării lor. Am discutat probleme de afaceri și tehnice legate de dezvoltarea, în primul rînd, a agriculturii, incluzînd însă și activități industriale și de turism.

Într-o zi m-am dus la un mic atelier de pe strada Isabela La Catolica din cartierul El Conde. Străzile înguste din această parte a orașului gemeau de mulțimea oamenilor, motocicletelor și bicicletelor. În cea mai bună spaniolă a mea am cerut să mi se facă „șase fotografii pentru pașaport" și după puțină ciondăneală, cei din atelier m-au fotografiat. Ul[illegible] am aflat că șeful poliției ordonase să se facă investi[illegible] acestui cuib de falsificatori de acte. Cîțiva dominicani care intraseră în S.U.A. cu vize false fuseseră deja trimiși înapoi în Republica Dominicană.

Aceștia au fost anchetați în scopul de a se afla dacă exista vreo legătură între falsificatori și străinătate.

Pe 15 august, într-o luni, m-am întîlnit cu Revin la ora 8.30, într-un magazin din centrul comercial Shirlington. M-am dus spre secția unde se vindeau reviste și foarte curînd Revin s-a apropiat de mine.

— Hello, John, hai să ne plimbăm puțin, mi-a spus [illegible]

Am plătit pentru reviste și ne-am [illegible] restaurant, Revin a comandat o cafea, iar eu am cerut un cîrnat și o coca-cola

[illegible] arăta cum poți lua atîtea vederi, sute [illegible] toate sînt perfecte. M-au impresionat, [illegible]

— Am pus aparatul pe trepied și l-am fixat bine. Apoi am schimbat obiectivul cu un teleobiectiv. Asta-i totul. Nimic deosebit.

— Uite, John, asta-i o listă pe care sînt trecute cîteva din informațiile de care am nevoie. Memorează-le și apoi [illegible]

În timp ce eu studiam lista, el își bea cafeaua. Cerea niște informații de o importanță vitală. Știam că n-am să pot obține nici măcar una din informațiile respective. I-am [illegible]

— Informațiile respective îmi cer timp ca să intru în [illegible] car să nu le obțin. Dar am să fac tot ce-mi stă în putință.

— John, luna trecută îți cumpărasem un mic cadou de ziua ta de naștere. Am uitat să ți-l dau atunci. Sper că n-ai să mă refuzi și o să-l primești acum.

Mi-a dat o cutie mică în care se găsea un portmoneu făcut în Franța, din piele de aligator. I-am mulțumit și am început să discutăm despre altceva.

[illegible] la Pentagon și să-ți vizitezi prietenii din instituțiile guvernamentale. Îmi dau seama că cunoști multă lume și pe mine m-ar interesa ce discută oamenii aceștia. Mă interesează ce [illegible] — și despre războiul din Vietnam. [illegible] un magnetofon și să înregistrezi conversațiile sau

să te întorci acasă și să repeți în fața microfonului tot ce ai discutat cu astfel de persoane.

Eram uimit. Îmi dădeam seama că ăsta era sfîrșitul. El mă trăgea din ce în ce mai la fund.

— Vai, eu nu mă pricep la magnetofoane. Ce fel de magnetofon să-mi cumpăr?

A scos o notiță și mi-a zis:

— Ai aici o notă cu două tipuri de magnetofoane pe care le poți procura foarte ușor. Ai grijă ca viteza să fie fixată la 1 7/8 și folosește bandă cu trei piste.

I-am spus că am nevoie de bani ca să-mi cumpăr magnetofonul, mai ales că după călătoria în Republica Dominicană rămăsesem lefter.

M-a privit supărat.

— În definitiv, ți-am dat bani destui! Nu-mi veni cu chestii de astea. Cumpără un magnetofon și pregătește materialul. Să fii gata să mi-l dai pe șase septembrie.

— Bine, am să mă străduiesc.

Mă gîndeam să evit o ceartă, cel puțin în seara aceea.

— Am niște hărți, a continuat el. Cînd le vei studia îți vei da seama că locul ascunzătorilor e plasat în zone mai complicate.

Hărțile erau destul de complicate, iar schița cu locul ascunzătorii era desenată cu mîna de către Revin pe hîrtie milimetrică de 3/5.

El mi-a spus că următoarea ascunzătoare, unde aveam să las materialul pe data de 25 august, se găsea la Neelsville, un orășel destul de departe de Washington. Orășelul era foarte aproape de Germantown, locul unde își are sediul Comisia pentru energia atomică. Revin trecea adesea pe acolo făcînd vizite dr. Glen Seaborg, președintele A.E.C.

Revin mi-a spus că e prieten bun cu dr. Seaborg, că fuseseră împreună într-o călătorie cu avionul, traversînd S.U.A. de la est la vest, și că își făceau reciproc vizite. Era evident că în timpul unei astfel de vizite el observase locul respectiv. Materialul trebuia să fie plasat lîngă un indicator de direcție.

Altă ascunzătoare, pe care trebuia să o folosesc pe data

de 6 septembrie, se găsea destul de departe, tocmai în Virginia, în apropierea intersecției drumurilor naționale 641 și 636. Locul ascunzătorii era lîngă buturuga unui copac foarte gros. Regiunea respectivă era împădurită și foarte slab populată.

Am trecut în revistă detaliile fiecărei ascunzători și a cabinelor telefonice legate de ele. Cabinele telefonice se găseau în diferite puncte ale orașului. Mi-a spus că ne vom mai întîlni să luăm masa împreună tocmai în Virginia.

Urma să-l întîlnesc în fața cinematografului Jefferson din Falls Church, Virginia. A fost stabilită și ziua, 28 septembrie, iar ca o alternativă 5 octombrie.

Mi-a trebuit o zi întreagă ca să verific locurile ascunzătorilor și ale cabinelor telefonice. Erau atît de împrăștiate că a trebuit să străbat peste o sută de mile pînă să găsesc toate locurile indicate în schițe.

Apoi, pe 25 august, am lăsat ultimul material pentru Valentin Alexeievici Revin și pentru șefii lui din K.G.B. Zona în care se găsea ascunzătoarea era pustie și mi se părea foarte periculoasă.

Locul primei ascunzători era pe un drum noroios. Am acționat rapid și am plecat de acolo cît am putut de repede. Țineam pistolul încărcat, gata pentru orice eventualitate. Am ieșit din zona respectivă și m-am simțit mult mai bine pe șoselele asfaltate. Am continuat drumul pînă la Gaithersburg, Maryland, unde am făcut semnul convențional într-o cabină telefonică de lîngă All States Inn. În cele din urmă, am străbătut și ultimele 46 de mile care mă despărțeau de casă. În dimineața următoare m-am dus la restaurantul Schulers ca să văd dacă ascunzătoarea fusese golită. Luasem materialul!

Marți, 1 septembrie, la ora 6,30 după-masă, am primit un telefon de la agentul F.B.I. cu care lucram de atîta timp.

— S-a terminat, mi-a spus el. N-au să mai aibă loc alte întîlniri cu Revin, nici materiale, nici ascunzători etc.

Surprins și uimit, l-am întrebat:

— Ce s-a întîmplat? De ce îmi vorbești direct de astfel de probleme?

A continuat foarte calm.

— Valentin Revin a fost declarat persona non grata de către Departamentul de Stat. S-a oprit așteptînd ca eu să zic ceva, dar eram prea șocat ca să vorbesc. Apoi, cu o voce mult mai caldă, mai puțin oficială, mi-a spus : John, vei citi despre chestia asta în ziarele de mîine. S-a terminat, s-a terminat, înțelegi ce-ți spun eu ?

Mi-am revenit și l-am întrebat :

— De ce ai făcut treaba asta ?

Mi-a spus din nou cu o voce rece, oficială :

— Departamentul de Stat l-a declarat pe Revin persona non grata. Apoi a continuat cu o voce ceva mai caldă. John, o să te caut curînd. Există doar un singur lucru pe care aș dori ca tu să nu-l faci. Nu spune nimănui că ai avut vreo legătură cu această acțiune. Știu că în oraș există oameni care cunosc că ai lucrat pentru noi, dar sperăm că aceștia să-și țină gura. Și, în general, as vrea să înțelegi că trebuie să rămîi un anonim.

Mă uitam la raportul pe care-l pregăteam pentru Revin și apoi m-am uitat la grămada de rolfilme pe care le cumpărasem în ziua aceea pentru a le folosi în etapa care urma. În cele din urmă, am spus foarte încet :

— Înțeleg, da, înțeleg.

Agentul mi-a spus :

— Trebuie să te las că am treabă. Nu uita că foarte curînd o să te caut din nou. La revedere !

Am repetat și eu „la revedere" și, foarte încet, am pus telefonul în furcă și m-am așezat pe un taburet. Gîndul se ducea mult în urmă. Îmi suna în urechi vocea lui Revin care îmi spunea : „Dacă se va dovedi că ești agent al S.U.A., cariera mea va fi ruinată". Simțeam un gol în stomac și gîndul îmi fugea de la un fapt la altul, reamintindu-mi de experiențele trăite în compania lui Revin și a celorlalți rusi : Butenko, Stupar, Izvekov, Malinin și Zorov. Toți vor afla că l-am mințit.

Mă uitam la servieta de piele tip diplomat, pe care o luam întotdeauna cu mine în mașină ca să o dau lui Revin

într-un moment cînd acesta ar fi fost teribil de furios. Voiam să mă folosesc de această servietă cum se folosise el de ceasul Omega. Îmi dădeam seama că cheltuisem pe degeaba 42 de dolari. Mă gîndeam la filmele cu James Bond, cu sfîrșitul plin de suspens, care nu se asemăna de loc cu cel al cărui erou eram eu. Mi-am amintit apoi că toți sovieticii văzuseră filmul „Din Rusia, cu iubire..." și că le plăcuse foarte mult la toți.

Mi-am reamintit că agenții F.B.I. mi-au spus că sfîrșitul nu e departe, deoarece Revin mă presa prea mult ca să-i fac rost de documente ultrasecrete. Agenților F.B.I. le era teamă ca Revin să nu devină prea bănuitor și să ia măsuri.

Apoi, m-am gîndit la dr. Știpăr. Dr. Știpăr era acum șeful secției de metalurgie a Institutului de tehnologie străină, cu sediul în Dnepropetrovsk, un oraș din Ucraina. Dr. Stupar era, fără îndoială, cel care răspundea de studierea materialului pe care eu îi dădeam lui Revin, deoarece o parte din acest material se referea la metalurgie. Cariera acestuia va fi, de asemenea, compromisă. Am stat liniștit, fără să mă mișc, mai mult de o oră. Niciodată nu mă simțisem atît de mizerabil.

Această cădere mi-a adus lacrimi în ochi. Stăteam și priveam cu ochii înecțosați de lacrimi documentul la care lucram.

Ziua următoare m-am dus la d-nii Highberger, Flaer și Malyevac de la Laboratorul de arme navale din Dahlgren, ca să discut cîteva idei pe care le aveam în legătură cu obținerea de aliaje ușoare. Nu știam că știrea răsuflase și îmi vedeam de treabă, încercînd să-mi scot din cap viața dublă pe care o dusesem. Dar nu puteam. Îmi treceau prin cap prea multe idei. Eram curios ce o să scrie ziarele.

În timp ce mă întorceam cu mașina, la ora 3,30, am auzit prima știre oficială despre cazul Revin.

Comentatorul postului de radio spunea : „Un nou caz de spionaj sovietic a fost descoperit la Washington. Valentin A.

Revin, funcționar al Ambasadei U.R.S.S., a fost declarat persona non grata de către Departamentul de Stat. El este acuzat că lua informații științifice cu caracter secret de la un om de știință american. Aceste informații le primea în regiunea din apropierea Washingtonului. Savantul american n-a fost identificat". Comentatorul a subliniat că „eforturile rușilor de a obține informații secrete au fost zădărnicite de către F.B.I.".

Această știre m-a iritat, deoarece reieșea că savantul respectiv era un trădător. Cînd am ajuns în oraș am telefonat F.B.I.-ului și l-am întrebat dacă asta-i tot ce au ei de spus. Dacă așa stau lucrurile, eu o să ies destul de șifonat de pe urma acestei afaceri, mai ales dacă ziarele încep să se ocupe mai intens de cazul în discuție.

Cîteva ore mai tîrziu știrea pe care o transmiteau posturile de radio era completată cu următoarele propoziții: „Diplomatul sovietic a fost demascat de F.B.I. cu ajutorul omului de știință american. Omul de știință american n-a fost identificat, dar se știe că este un om de afaceri local și lucrează ca expert și inginer pentru o corporație industrială".

Seara aceea am urmărit programul de la televizor și am ascultat știrile. Le-am urmărit amuzat. E un experiment deosebit să știi, o dată cel puțin, ce se găsește în spatele unei astfel de știri. Toate ziarele de seară și din dimineața următoare aveau articole și știri care purtau ca titlu: „Statele Unite au expulzat pe consilierul științific adjunct al ambasadei sovietice, deoarece era spion", sau „Diplomat sovietic din Washington, acuzat de spionaj, guvernul cere ca acesta să părăsească S.U.A.". Pe prima pagină era fotografia lui Revin în cabina telefonică de lîngă Universitatea din Maryland. Ziarul din Washington, Daily News, scria pe prima pagină: „Spionajul sovietic poartă însemnele romanelor de aventuri, cu ascunzători dinainte stabilite în suburbiile orașului și cu un sistem complicat de legături prin intermediul cărților de telefon din cabinele telefonice".

Articolul pomenea, în continuare, despre anonimul om de știință american.

Pe 3 septembrie, Washington Post prezenta într-un articol foarte lung ceea ce se numea versiunea oficială a cazului:

„Omul de știință, care rămîne anonim, lucrează pentru o firmă particulară, avînd însă și el propriile sale probleme de afaceri. În 1961, acesta a cunoscut la o conferință un funcționar al ambasadei sovietice. Între cei doi s-a înfiripat o prietenie, iar rusul a început să-i ceară publicații științifice și tehnice. Publicațiile respective nu erau secrete, dar ele nu se găseau la îndemîna rușilor. Omul de știință american a anunțat F.B.I.-ul."

Articolul, semnat de George Lardner, continua să înșiruie multe detalii, acum familiare cititorului.

Două săptămîni mai tîrziu, pe 18 septembrie, s-a adus la cunoștința publicului că în acest caz eu am jucat rolul agentului dublu. Larry Stern și Andrew Glass de la Washington Post au fost cei care au publicat primii un articol despre această problemă. Am fost luat cu asalt de reporteri și ziariști.

Toți doreau detalii. Drew Pearson și Jack Anderson, cu multă artă, puneau cap la cap toate aceste detalii, folosindu-se și de informațiile pe care le culegeau de la cunoscuții lor care ocupau funcții oficiale în stat.

Cam în aceeași perioadă, pe cînd ziarele mă identificau pe mine ca fiind agent dublu, Uniunea Sovietică l-a expulzat pe Donald R. Lesh, funcționar al ambasadei americane din Moscova. Acesta era acuzat de „activități incompatibile cu statutul corpului diplomatic". Acuzațiile au fost respinse de către ambasada americană, care a afirmat că Ministerul de Externe al Uniunii Sovietice n-a adus probe prin care să-și susțină acuzațiile.

Presa a continuat să scrie despre acest caz pe față. Am dat cîteva interviuri cîtorva ziariști și redactori. Toată lumea dorea să afle de ce cazul a fost închis așa repede. Existau o serie de acuzații prin care se insinua că acest caz a fost dat peste cap din motive de ordin politic, iar presa întreba guvernul de ce n-a așteptat ca să mi se dea pașapoartele false.

Le-am spus ziariștilor că eu nu știusem dinainte cînd se va încheia această acțiune și că hotărîrile, în astfel de cazuri, le ia Departamentul de Stat.

În această perioadă aveam aproape zilnic discuții la F.B.I. I-am informat că intenționez să scriu o carte în care să informez poporul american despre modul în care acționează diplomații sovietici în Statele Unite.

CUPRINSUL

	Pag.
Din partea redacției	5
Piesa a fost pusă în scenă	7
Ruși nevinovați	21
Aprecieri	31
Salutări de la Moscova	45
Suspiciune și interogatoriu	61
Școala de spionaj	85
Un cadou scump	95
Întîlniri secrete	103
Semnale periculoase și pașapoarte false	111
Mîrșăvul unui spion	133